

ELAN**naša
smučina**

LETNIK XX.

ŠTEVILKA 11

15. NOVEMBER 1980

Letina TOZD Športna orodja

Strniti vtise neposredno po sejmu ni ravno lahko. Se posebej ne, če je med njimi mnogo takšnih, ki so nam lahko napotki. Pravzaprav delovna organizacija živi od sejma do sejma in bi bilo zaželeno, da tako tudi planira — vsaj vsako leto znova. Izpopolnjevanje artiklov tako lahko prikažemo le na sejmih, saj nimamo moči, da bi ga ažurno spremljali s prospekti.

Letošnji sejem je bil po marsičem drugačen od prejšnjih. Odločili smo se, da »železnega repertoarja« TOZD ŠO tokrat ne prikažemo, temveč da novosti strnemo v letino. Kljub precejšnji dozi samokritike, ki jo večkrat izražamo, smo s to poslovno odločitvijo lahko zadovoljni.

Prvič:

Že leta se Elan uveljavlja z opremo predšolskih ustanov. Imamo pestro ponudbo tako za opreme telovadnic v VVZ kot tudi tiste za otroška igrišča. Pred dvema letoma pa smo si zadali nalogo, da ponudbo spravimo na višji nivo, saj so pedagogi našo opremo delno odklanjali. Naloga ni tekla kontinuirano — zato relativno dolgo, vendar smo s toliko večjim veseljem spremljali izdelavo prototipa, ki smo ga v Beogradu prvič predstavili. Pravzaprav je bila to osnovna — najmanjša sestavljanka, ki mora sedaj na prezimovanje in psihopedagoško mnenje, ki ga bomo opravili v VVZ Lesce.

(Nadaljevanje na 2. strani)

»Naša smučina«
redno
izhaja že 20 let

stran 4

$\frac{3}{4}$ letje na planu

stran 5

Letina TOZD Športna orodja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Igralo je naš razstaveni prostor popestrilo, tako da smo imeli »malih obiskovalcev« vedno dovolj. Prvi preizkus je prestalo: otroci izjavljajo, da je zanimivo in privlačno. Pozornost sta vzbudili tudi maketa prototipa in maketni prikaz sestavljanke, ki nakazuje vse rasti in kombinacije sistema »A«, kot smo ga operativno imenovali.

Ker smo razprodani oz. so naše proizvodne kapacitete zasedene, naročil še ne moremo sprejemati, pa tudi sam postopek verifikacije igrala traja precej časa, tako da šele v drugi polovici prihodnjega leta načrtujemo redno proizvodnjo. Ker se je že večkrat pokazalo, da si brez samohvale lahko rečemo pobudniki — začetniki, smo pred dilemo kaj storiti z »obarvanim železjem«. Prepričani smo, da bo samo odmrlo — čeprav je tržišče nenasično — vendar šele ob pošteni akciji za novo igralo lahko pričakujemo uspeh. Skoraj smo se preveč navadili na uspehe z minimalnim vlaganjem za propagandne namene, tokrat velja napraviti izjemo in da se zopet ne pokaže že kar »nacionalna« napaka (prezgodnje zadovoljstvo), smo dolžni uveljavitev ustrezno dopolniti, ilustrirati in jo realizirati.

Drugič:

Čeprav je sejem šolski, smo se glede na značaj prejšnjih sejmov odločili, da predstavimo vso našo dejavnost. Šolski program je predstavljal igralni komplet za badminton (stojali in mreža). Taka igra kot je badminton, ki je izredno popularna v Indiji, Indoneziji, Kitajski in v vsej Severni Evropi, še ni našla mesta v naših šolah, ki so temelj športne izobrazbe. Nemogoče si je zamišljati badminton kot resno igro, tistemu, ki je še ni videl. Mreža igri daje tekmovalni značaj in je zelo zahteven izdelek. Stojali mreže

napenjamo brez sidranja v tla na osnovi protiuteži. Prosta igra je pritegnila pozornost obiskovalcev, ki sicer niso poznali pomena mreže. S tem se posredno vključujemo v pestrejšo ponudbo športnih iger na naših šolah in smo pomoč Badmintonski zvezi Slovenije pri popularizaciji tega atraktivnega športa.

Prav tako za šolske namene smo predstavili tekač za skok v daljino, ki ga šole že dolgo potrebujejo. Tekmovalnja za značke in nalepke so popestrila naš sejemski prostor in največ smo odčitali 2,80 m.

Tretjič:

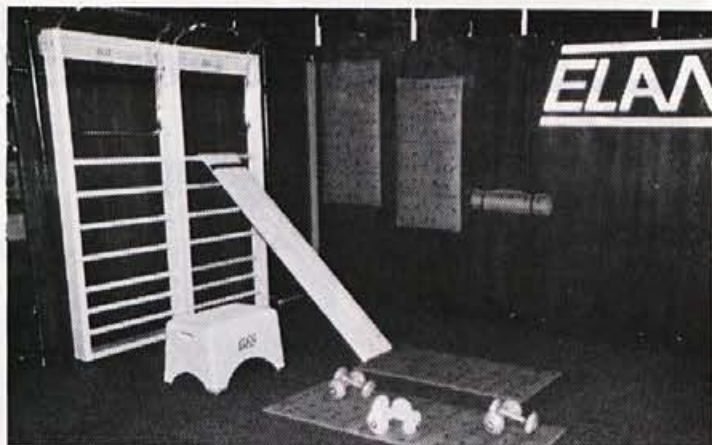
Tekmovalni šport je predstavljala olimpijska ročka, za katero smo v tem času pridobili atest Mednarodne zveze za dviganje uteži. Sicer je bila ročka popestrena s fotografijami z evropskega prvenstva v Beogradu, kjer so ročke »prestale« 9 evropskih rekordov.

Četrtič:

»Trimlet« je postal osnovni element opreme za hišni trim. Ob prvi predstavitvi v Ljubljani na razstavi »Moje sanje — lepo stanovanje« smo izvedli anketo, ki je potrdila naša pričakovanja, prav tako so deževalo čestitke v Beogradu, čeprav je anketa tokrat ostala doma. Trimlet smo kupcem obljubili ob začetku leta 1981. Ker je to prvi korak za domačo opremo, je pred nami razvojna naloga, ki jo moramo nadaljevati in si na ta način utreti pot v sleherni dom. Ta pohištveni element vsekakor najbolj sodi v otroško sobo, saj predvsem mestna mladež nima možnosti plezanja, obešanja in na nas je, da jih z vzgledom navajamo k redni telesni vadbi kot delu rekreacije.

Petič:

Potrebe trga so narekemale, da se organiziramo kot inženiring. Slednjega še nismo oblikovali, čeprav je naša po-

Sedaj nas čaka oblikovanje »TRIMLET« kot tudi kompletiranje opreme za domači trim

nudba velika. Kompleksnost ponudbe pa bomo dosegli le s prodajanjem znanja o športnih objektih in ne le o opremi. Že sedaj pa nudimo brezplačen servis vsem mogočim strankam, ki so nas k temu tudi privedle, saj moramo odločneje poseči v širši telesnokulturni prostor, če hočemo dobre objekte. Zato smo izdelali »kriterije za projektiranje šolskih telovadnic« oz. telovadnic v krajevnih skupnostih. S tem želimo doseči, da investitor in projektant laže najdeta skupni jezik in predstavijo o objektu.

Kompletnost naše ponudbe smo pokazali z vzorcem pomičnih tribun (ki jih sicer že redno delamo) — tokrat s sklopljivimi sedeži, ki smo jih razvili v kooperaciji s tovarno »Stol« Kamnik. Ko smo se z našimi željami oglasili pri njih, je bilo mnogo skepske in zato še posebno pohvalo zasluži oblikovalec tov. Romih za izjemno rešitev, ki je požela mnogo čestitk.

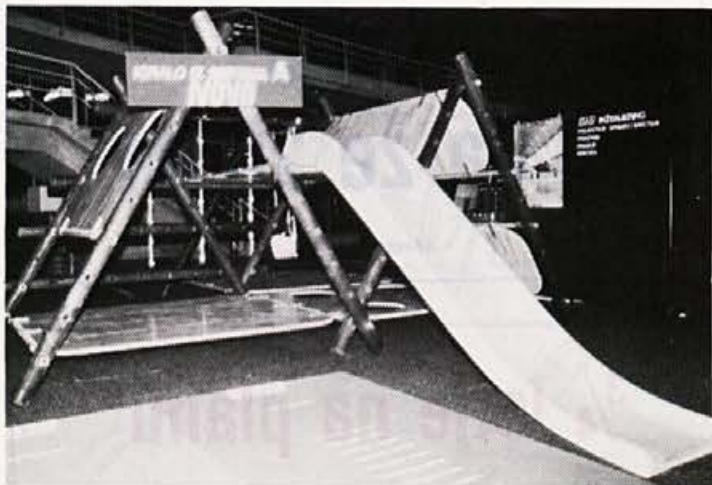
Na fotografijah smo pokazali kompletno opremo športne dvorane v Kutini, kjer smo skupno s projektantom ing.

Petrovićem iz GAP Zagreb izvedli remek delo — dve dvizni pregradni steni visoki 10 in dolgi 41 metrov, ki sta lahko v ponos fantom, ki so se na tem objektu trudili. To sta bili 42. in 43. steni od leta 1978, ko smo prvič poskusili s to rešitvijo predeliti telovadnico. Kutina, ki jo lahko vzamemo kot odlično rešitev telovadnice, je tudi stodvajseti objekt, v katerem smo skupno vgradili, od leta 1973 dalje, preko štiristo (400) dviznih konstrukcij za koše.

Prav sedaj pa skupno z IE pripravljamo alternativno rešitev za koše, ki bodo bistveni poseg v gradnjo oz. opremo športnih dvoran.

Zaključek:

Pestra dejavnost TOZD ŠO nas je privedla do težav, ki se kažejo v potrebah po kadrih in proizvodnih možnostih. Sedanje delo je še premalo timsko in proizvodnjo bo zgledata moč reševati z izjemno dobro organizirano kooperacijo. Za delo v takšnih pogojih pa velja pohvaliti vse, ki so si prizadevali za prikaz letine, ki je kljub težavam zelo dobra. dipl. ing. arh. Janez Urbanc

Novo igralo je vzbudilo zanimanje. Podobno fotografijo je objavila tudi POLITIKA EKSPRES za časa sejma

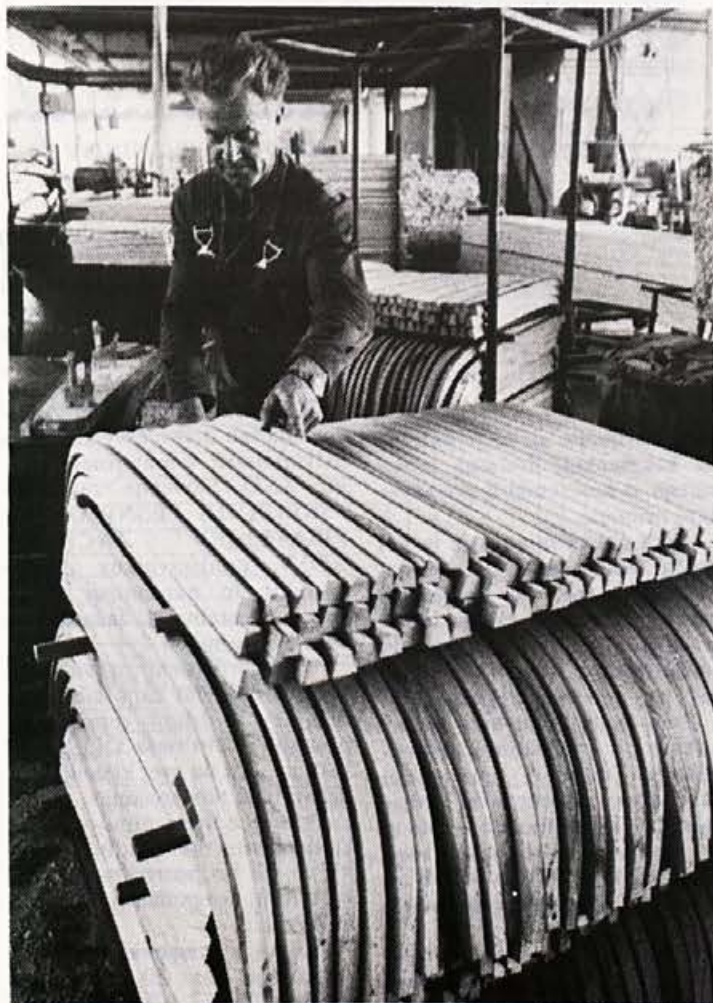
Sejem »Učila 80« – Beograd

V času od 25. 10. do 29. 10. 80 je bila na sejmskem prostoru v Beogradu že XI. Mednarodna razstava učil in šolske opreme »UČILA 80«. Kot na vseh predhodnih je TOZDŠportna orodja razstavljala tudi tokrat predvsem nove izdelke, ki smo jih strnjene prikazali po grupah: predšolski, tekmovalni, šolski program in domači trim. Poseben poudarek smo dali predstavitvi inženiringa. Najpomembnejši novi izdelki so bili igralo sistema A, pomične tribune s preklopnim sedežem, trim letvenik, telovadna preproga z oznakami za skok v dalj, garnitura stojal z mrežo za badminton in drugo. Da bi bil obisk čim večji in s tem zagotavljal komercialni uspeh sejma, smo že pred sejmom poslali vabila našim stalnim kupcem, investitorjem, športnih dvoran in projektantskim organizacijam. Za informiranje kupcev smo pripravili prospektni material. Tako smo imeli tudi za vse nove proizvode informativne prospekte. Obisk in zanimanje tako povabljenih, kot tudi drugih je bil zelo dober. Iz številnih razgovorov, ki smo jih imeli, bi lahko izluščili da so posebej novi programi prikazanih izdelkov za tržišče zelo zanimivi. Tudi telovadnice je še veliko v gradnji. Ker finan-

ciranje večine objektov poteka deloma z samoprispevkom, tudi ne zapadejo restrikcijam na področju investicij. Še vedno intenzivna gradnja telovadnic in tudi renome, ki smo si ga pridobili s solidno dobavo in kvaliteto naših izdelkov, nam daje določeno prednost pred konkurenco in zagotavlja, da se v bodoče še ni bati zmanjšanja obsega naročil. Potrebna pa bo v bodoče še intenzivnejša obdelava trga, predvsem pa pravočasen kontakt z investitorji, ko je telovadnica še v fazi projektiranja. Zgoden kontakt omogoča vključitev naših novih proizvodov v projekt, kot so pregradne stene, pomične tribune in plastično talno oblogo Julan. Na sejmu smo imeli kontakte tudi za izvoz športne opreme v Sovjetsko zvezo, predvsem pa je za nas zanimivo področje Bližnjega vzhoda.

Predstavniki na sejmu so bili: Pintar Lojze, Hribar Janez, Urbanc Janez, Pene Vida, Rokvič Sonja, izmenično pa tudi predstavniki Jevtič Miodrag, Stojanovski Slavko, Stošič Maja. Zahvala za uspešen sejem pa gre tudi vsem, ki so sodelovali eksponatov, kot tudi projektiranju in postavitvi razstavnega prostora.

occ. Janez Hribar

Babič Franc v delavnici športnega orodja pri obdelavi krvin za sani

OB DNEVU REPUBLIKE
ČESTITAMO VSEM ČLANOM
NAŠEGA KOLEKTIVA Z
ŽELJO, DA BI BILO VSE
NAŠE DELO USMERJENO
V NADALJNI NAPREDEK
TER RAZVOJ SOCIALISTIČNIH
SAMOUPRAVNIH ODNOSOV
V NAŠI DRUŽBI.

Težko delo embalaranja zviral na prostem. Kmalu bo boljše, v ozadju so že vidni stebri novega pokritega skladišča športnega orodja

3/4 letje na planu

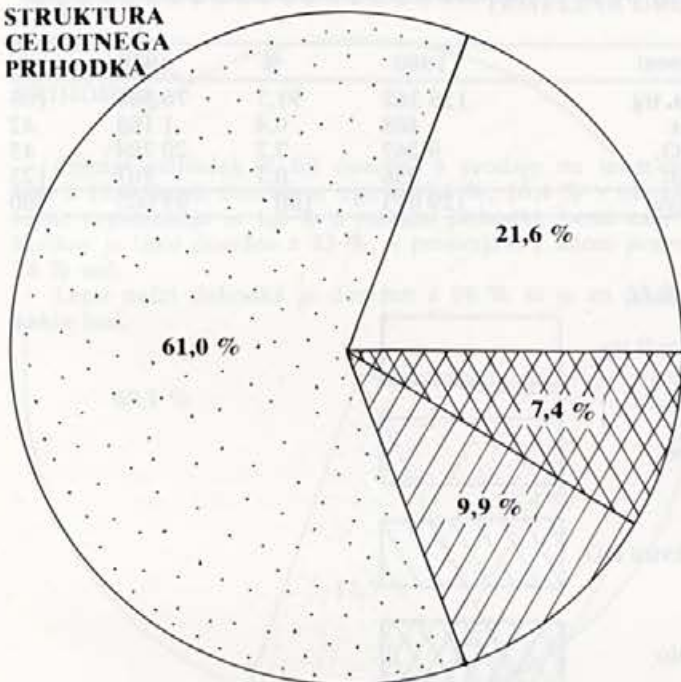
DEVETMESEČNO POSLOVANJE 1980 POD LUPO

Značilnost letošnjega devetmesečja je velika gospodarska nestabilnost, ki se predvsem odraža v naslednjem: neskladje med vsesplošno potrošnjo in realnimi možnostmi, hitro se menjajoči predpisi so ovirali in še ovirajo dolgoročne poslovne odločitve, izredno visoka stopnja inflacije in drugo. Vse to skušamo ublažiti z izrednimi stabilizacijskimi ukrepi, prvi med njimi je tudi devalvacija dinarja, žal pa so izostali prepotrebni spremljajoči ukrepi, na katere čakamo.

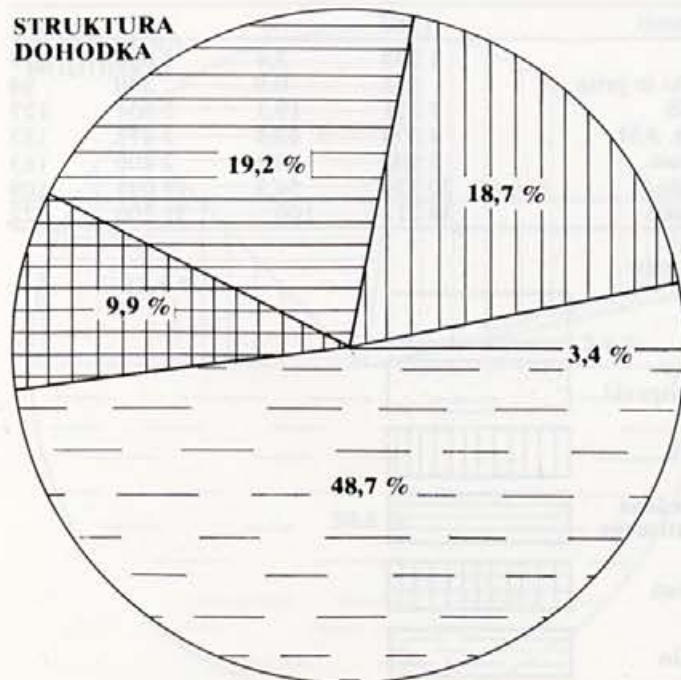
Elan iz teh tokov ni izvzet, ker je njegova poslovna usmerjenost razprostrta preko meja države. Že kar stalna problematika pri oskrbi s surovinami je bila v letošnjem letu še posebej očitna, saj se je situacija menjala takorekoč dnevno. Zaradi sezonskega značaja prodaja naše največje temeljne organizacije niso bili nič manjši problemi pri oskrbi zadostnih denarnih sredstev.

Kljub taki in tolikšni problematiki, pa poslovni uspehi ohrabrujejo še prav posebej zato, ker smo se zrelo odločali za pametnejšo razdelitev dohodka v dobro naložbam za nove gospodarske impulze. Povečani stroški poslovanja, predvsem proizvodne storitve so pojedli marsikateri dinar dohodka, vendar bi se marsikaj

STRUKTURA CELOTNEGA PRIHODKA

STRUKTURA DOHODKA

še lahko prihranilo predvsem z varčevanjem s surovinami. Na tem področju so še naše velike rezerve in tu morajo biti naša stabilizacijska prizadevanja najprej prisotna.

Elan kot celota, čeravno veliko uvaža, je še vedno pozitiven v zunanjetrgovinski menjavi, predpisi, ki na tem področju veljajo še posebej v letošnjem letu, nam nalagajo na tem področju dodatne napore v smeri, da tak status obdržimo tudi v bodoče.

Na področju delitve dohodka, ki je dogovorjena z družbenim dogovorom za leto 1980 in pri omejevanju uporabe družbenih sredstev za določene namene, smo ravnali skladno s predpisi.

Ustvarjanje in delitev ter poraba prihodka TEMELJNA ORGANIZACIJA SMUČI

Temeljna organizacija smuči je v devetmesečju dosegla 61 % letne obveznosti celotnega prihodka in 33 % več kakor lani, pri tem so cene njenih proizvodov višje za povprečno 8 %.

61 % prihodka je dosegla z izvozom, 21,6 % na domačem trgu, 9,9 % v okviru delovne organizacije in 7,4 % z raznimi drugimi prihodki.

Dohodek je za 38 % večji kakor lani in s tem je doseženo 81 % letnega plana. Za osebne dohodke je bilo namenjeno 14 % več kakor lani in 79 % doseganja letnega načrta.

Od skupaj doseženega dohodka je bilo namenjeno:

- 22,7 % za akumulacijo,
- 36,2 % za osebne dohodke,

41,1 % za splošno in skupno porabo ter delovno skupnost.

Element	1980	%	1979	indeks
Dom. trg	73 810	21,6	45 809	161
Izvoz	208 149	61,0	161 276	129
V DO	33 860	9,9	33 126	102
Ostali	25 355	7,4	17 149	148
Skupno	341 174	100	257 360	133

Legenda:

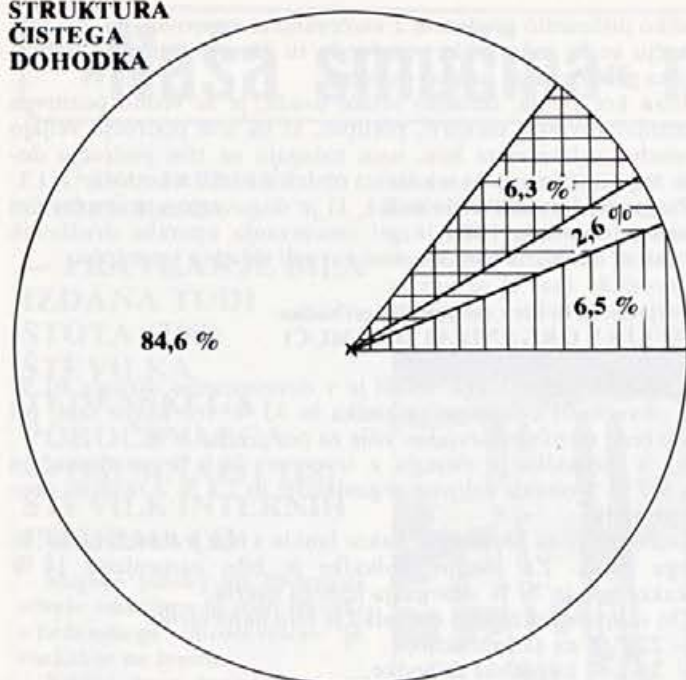

Element	1980	%	1979	indeks
SIS	3 986	3,4	2 485	160
Davki in prispevki	—	—	—	—
DSSS	21 804	18,7	17 944	122
Posp. AM	22 335	19,2	8 986	249
Obresti	11 556	9,9	7 804	148
Ostalo	56 692	48,7	47 360	120
Skupno	116 373	100	84 579	138

Legenda:

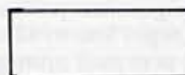
**STRUKTURA
ČISTEGA
DOHODKA**

Element	1980	%	1979	ind.
Osební dohodki	39 150	84,6	34 442	114
Skupna poraba	3 007	6,5	2 651	113
Poslovni sklad	1 212	2,6	1 807	67
Rezervni sklad	2 909	6,3	1 692	172
Skupno	46 278	100	40 591	114

Legenda:

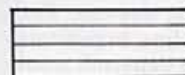
OD

SSP

PS

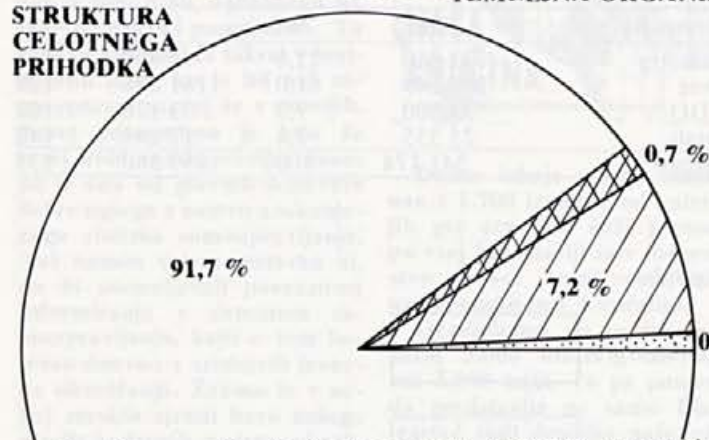

RS

TEMELJNA ORGANIZACIJA ŠPORTNO ORODJE

**STRUKTURA
CELOTNEGA
PRIHODKA**

Temeljna organizacija športno orodje je 91,7 % vsega celotnega prihodka dosegla na domačem trgu, 7,2 % v okviru delovne organizacije, 0,4 % z izvozom, in 0,7 % z raznimi prihodki. Skupaj je v primerjavi z letom poprej dosegla za 30 % več celotnega prihodka.

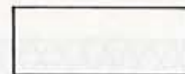
Dohodek je za 22 % večji kakor lani, za osebne dohodke pa je bilo namenjenih 18 % več sredstev kakor leto poprej.

v 000.—

Element	1980	%	1979	indeks
Dom. trg	118 362	91,7	76 366	155
Izvoz	488	0,4	1 168	42
V DO.	9 267	7,2	20 704	45
Ostali	956	0,7	767	125
Skupno	129 073	100	99 005	130

Legenda:

Domači trg

Izvoz

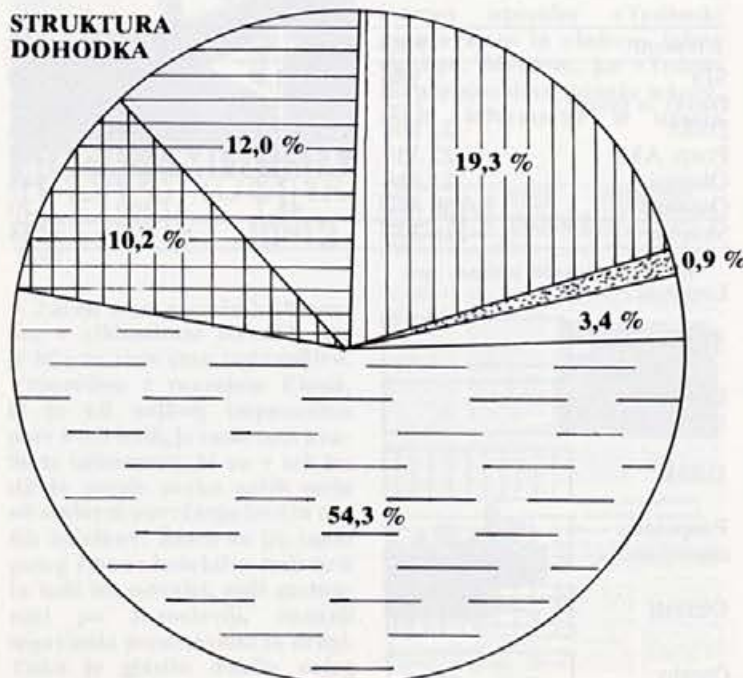
V okviru DO

Ostalo

**STRUKTURA
DOHODKA**

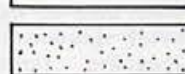
Element	1980	%	1979	indeks
SIS	1 293	3,4	1 084	119
Davki in prispevki	332	0,9	340	98
DSSS	7 371	19,3	5 804	127
Posp. AM	4 574	12,0	2 477	185
Obresti	3 907	10,2	2 400	163
Ostalo	20 734	54,3	19 095	109
Skupno	38 211	100	31 200	122

Legenda:

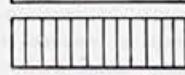
SIS

Davki in prispevki

DSSS

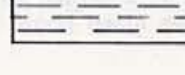
Pospešena amortizacija

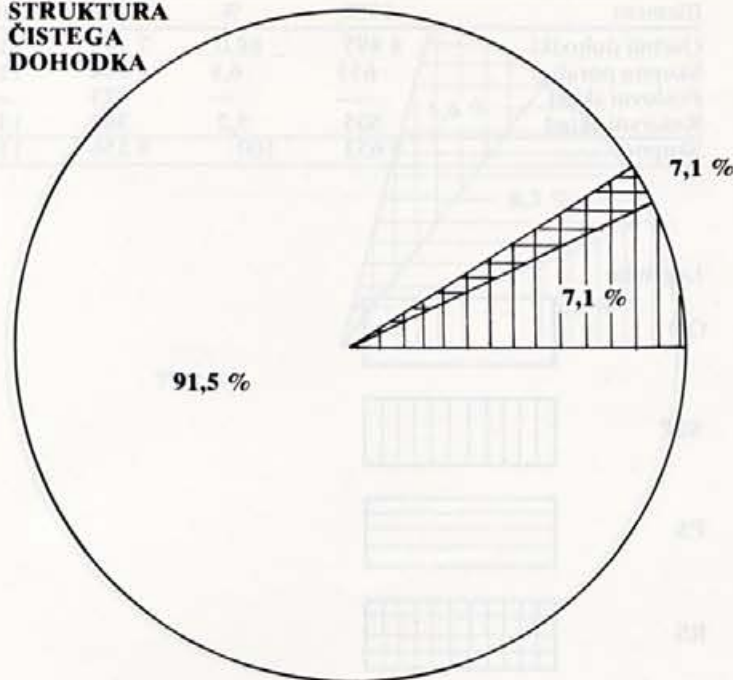
Obresti

Ostalo

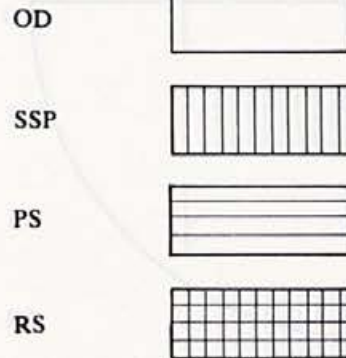
**STRUKTURA
ČISTEGA
DOHODKA**

v 000.—

Element	1980	%	1979	ind.
Osební dohodki	16 175	91,5	13 679	118
Skupna poraba	1 248	7,1	1 058	118
Poslovni sklad	—	—	881	—
Rezervni sklad	248	1,4	624	40
Skupno	17 671	100	16 242	108

Legenda:

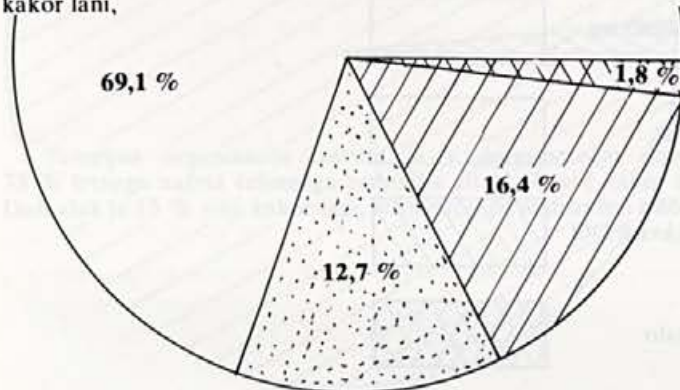

TEMELJNA ORGANIZACIJA PLASTIKA

**STRUKTURA
CELOTNEGA
PRIHODKA**

Celotni prihodek je bil dosežen s prodajo na inozemskem trgu z 12,7 %, na domačem trgu z 69,1 %, 16,4 % v okviru delovne organizacije in 1,8 % z raznimi prihodki. Letni načrt prihodkov je tako dosežen z 83 %, v primerjavi z letom poprej pa 28 % več.

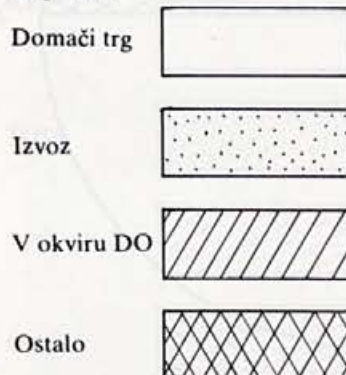
Letni načrt dohodka je dosežen z 98 % in je za 23 % več kakor lani,

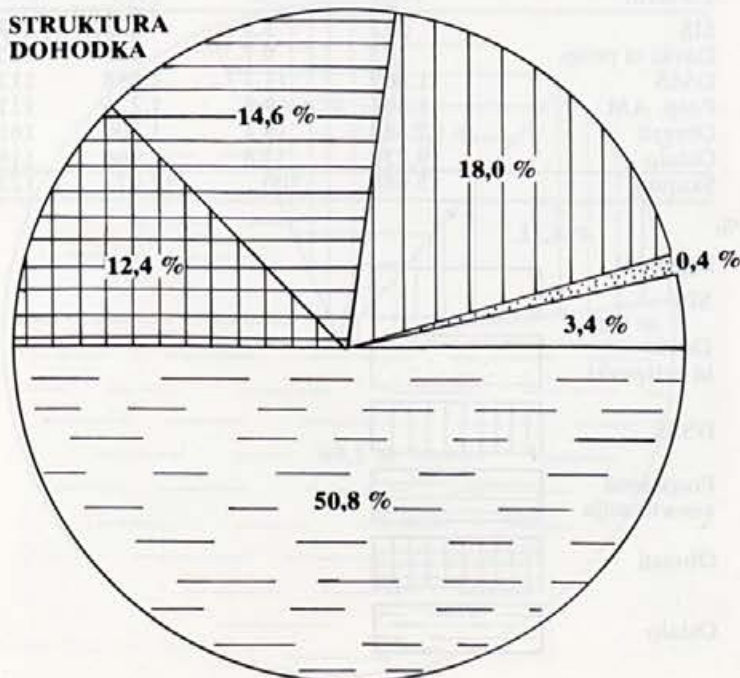
v 000.—

Element	1980	%	1979	indeks
Dom. trg	63 936	69,1	55 158	116
Izvoz	11 767	12,7	3 864	305
V DO	15 173	16,4	12 443	122
Ostali	1 654	1,8	1 102	150
Skupno	92 530	100	72 567	128

Legenda:

**STRUKTURA
DOHODKA**

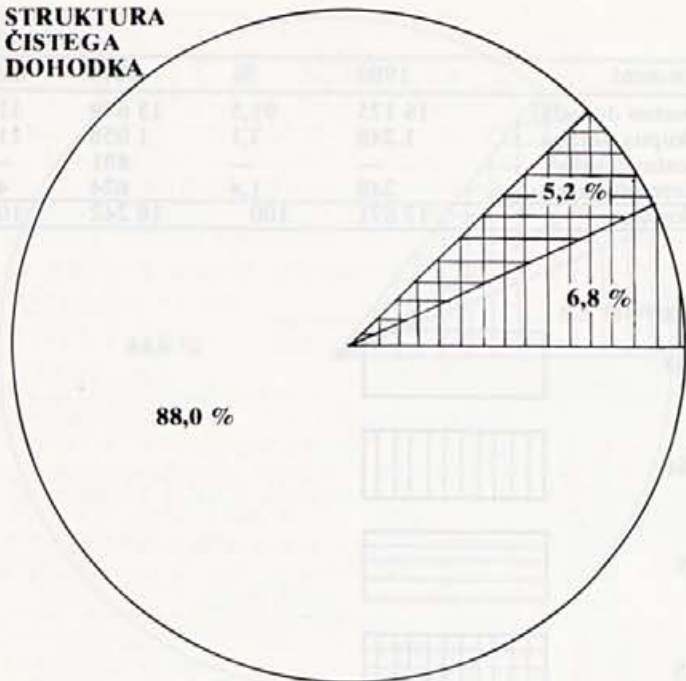

Element	1980	%	1979	indeks
SIS	907	3,4	767	118
Davki in prisp.	94	0,4	255	37
DSSS	4 203	18,0	3 217	131
Posp. AM	3 406	14,6	2 390	143
Obresti	2 889	12,4	1 800	161
Ostalo	11 866	50,8	10 556	112
Skupno	23 365	100	18 985	123

Legenda:

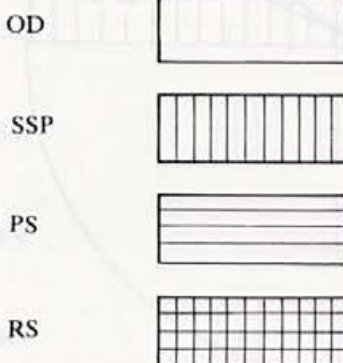

**STRUKTURA
ČISTEGA
DOHODKA**

Element	1980	%	1979	ind.
Osební dohodki	8 495	88,0	7 199	118
Skupna poraba	653	6,8	554	118
Poslovni sklad	—	—	423	—
Rezervni sklad	505	5,2	380	133
Skupno	9 653	100	8 556	113

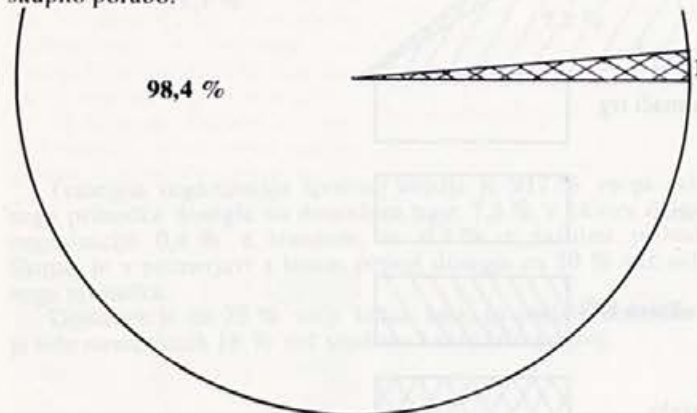
Legenda:

**STRUKTURA
CELOTNEGA
PRIHODKA**

Celotni prihodek trgovine je za 122 % večji kakor lani, letni načrt pa dosežen z 57 %. Tolikšen skok od lanskega leta gre na račun prodaje na debelo in trgovine v Beogradu.

Od doseženega dohodka je bilo namenjeno 14,7 % za akumulacijo, 37,9 % za osebne dohodke in 47,4 % za splošno in skupno porabo.

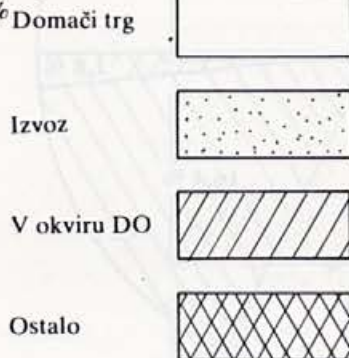

TEMELJNA ORGANIZACIJA TRGOVINA

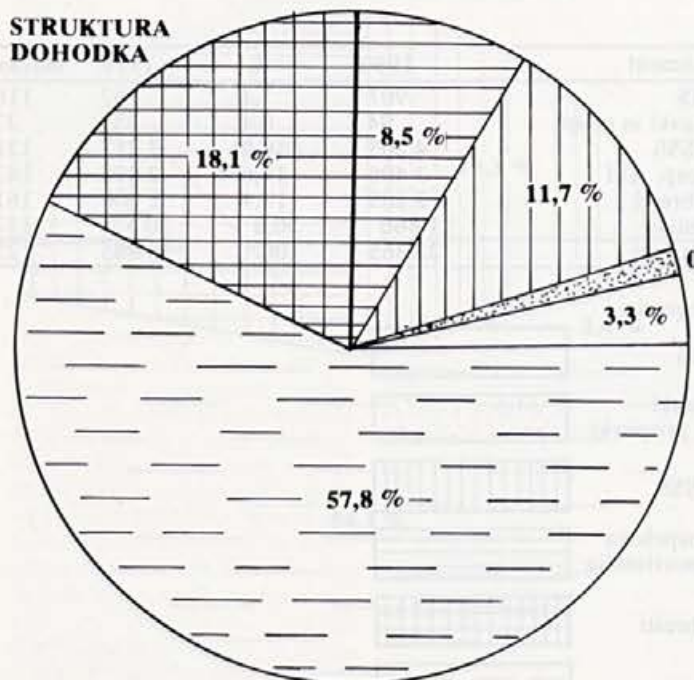
v 000.—

Element	1980	%	1979	indeks
Dom. trg	138.170	98,4	59.997	230
Izvoz	—	—	—	—
V DO	1	—	1.099	—
Ostali	2.194	1,6	2.109	104
Skupno	140.365	100	63.205	222

Legenda:

**STRUKTURA
DOHODKA**

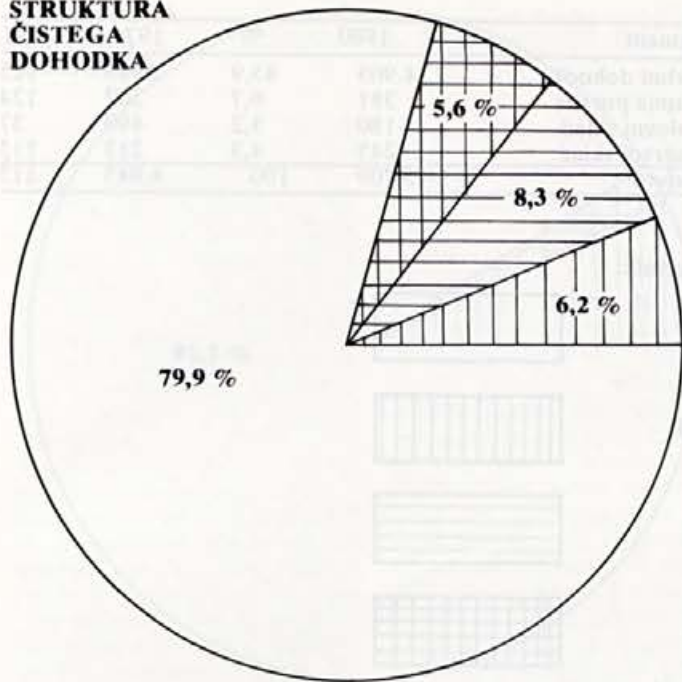

Element	1980	%	1979	indeks
SIS	522	3,3	223	234
Davki in prisp.	105	0,7	100	105
DSSS	1.869	11,7	1.658	113
Posp. AM	1.364	8,5	1.226	111
Obresti	2.889	18,1	1.800	161
Ostalo	9.239	57,8	7.966	116
Skupno	15.988	100	12.973	123

Legenda:

**STRUKTURA
ČISTEGA
DOHODKA**

v 000.—

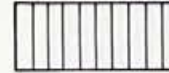
Element	1980	%	1979	ind.
Osební dohodki	5.628	79,9	4.423	127
Skupna poraba	435	6,2	342	127
Poslovni sklad	586	8,3	1.245	47
Rezervni sklad	398	5,6	259	153
Skupno	7.047	100	6.269	112

Legenda:

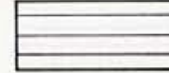
OD

SSP

PS

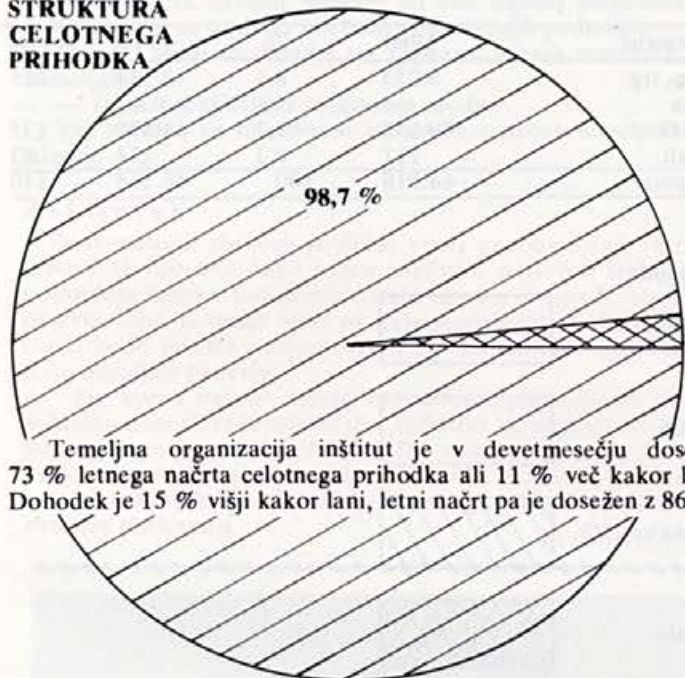

RS

TEMELJNA ORGANIZACIJA INŠTITUT

**STRUKTURA
CELOTNEGA
PRIHODKA**

v 000.—

Element	1980	%	1979	indeks
Dom. trg	—	—	96	—
Izvoz	—	—	—	—
V DO	14.103	98,7	12.782	110
Ostali	190	1,3	132	144
Skupno	14.293	100	12.914	111

Legenda:

Domači trg

Izvoz

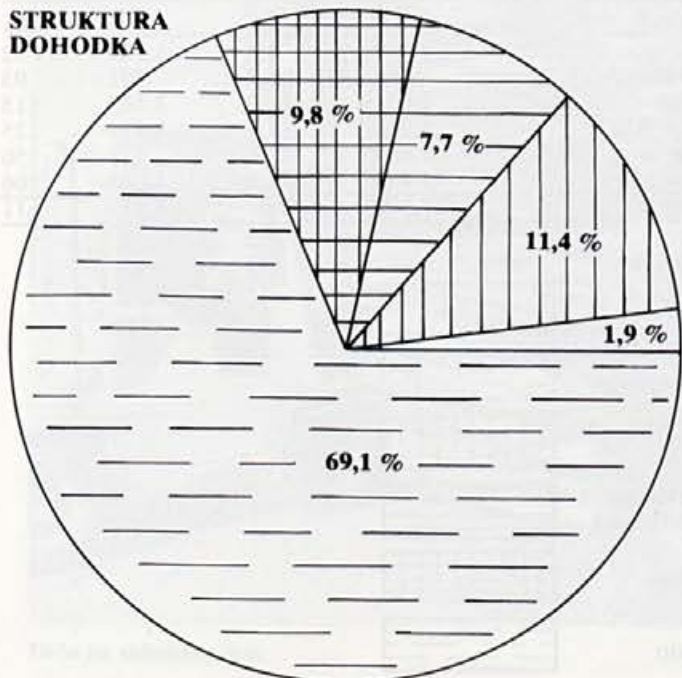
V okviru DO

Ostalo

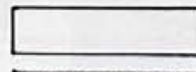
**STRUKTURA
DOHODKA**

Element	1980	%	1979	indeks
SIS	186	1,9	266	70
Davki in prispevki	8	0,1	81	10
DSSS	1.122	11,4	995	113
Posp. AM	751	7,7	697	108
Obresti	963	9,8	600	161
Ostalo	6.774	69,1	5.873	115
Skupno	9.804	100	8.512	115

Legenda:

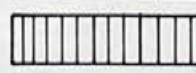
SIS

Davki
in prispevki

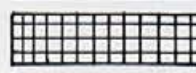
DSSS

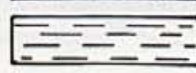
Posp. AM

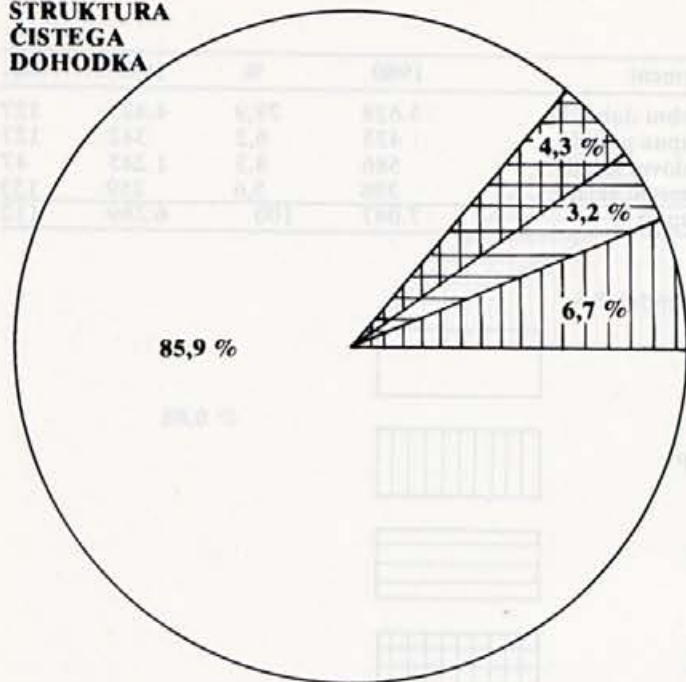
Obresti

Ostalo

STRUKTURA ČISTEGA DOHODKA

Element	1980	%	1979	ind.
Osební dohodki	4.903	85,9	3.935	125
Skupna poraba	381	6,7	307	124
Poslovni sklad	180	3,2	490	37
Rezervni sklad	245	4,3	213	115
Skupno	5.709	100	4.945	115

Legenda:

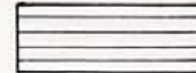
OD

SSP

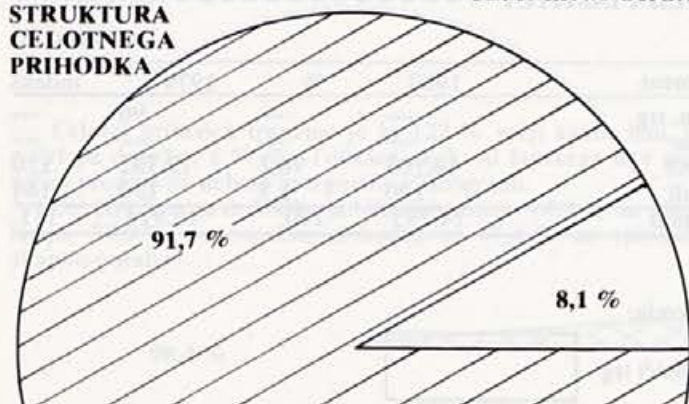
PS

RS

STRUKTURA CELOTNEGA PRIHODKA

Prihodki temeljne organizacije vzdrževanje so 91,7 % doseženi v okviru delovne organizacije in so za 40 % višji kakor lani, letni načrt pa je dosežen z 81 %.

Dohodek beleži 11 % rast v primerjavi z letom poprej in 75 % doseganje letnega načrta.

TEMELJNA ORGANIZACIJA VZDRŽEVANJE

v 000.—

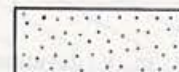
Element	1980	%	1979	indeks
Dom. trg	5.255	8,1	2.334	225
Izvoz	—	—	—	—
V DO	59.152	91,7	43.670	135
Ostali	111	0,2	134	83
Skupno	64.518	100	46.138	140

Legenda:

Domači trg

Izvoz

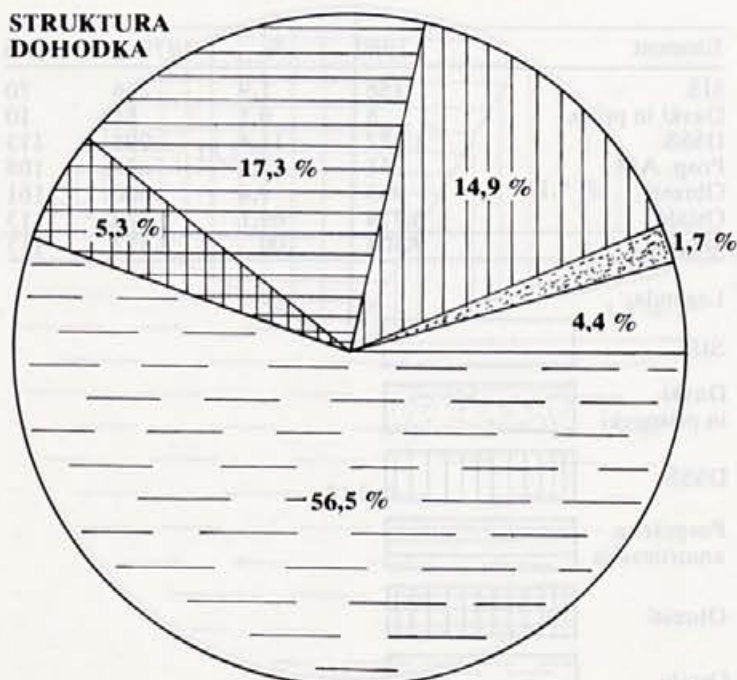
V okviru DO

Ostalo

STRUKTURA DOHODKA

Element	1980	%	1979	indeks
SIS	1.199	4,4	1.300	92
Davki in prispevki	456	1,7	491	93
DSSS	4.071	14,9	3.549	115
Posp. AM	4.730	17,3	3.779	125
Obresti	1.445	5,3	925	156
Ostalo	15.489	56,5	14.668	106
Skupno	27.390	100	24.712	111

Legenda:

SIS

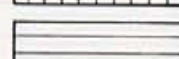
Davki
in prispevki

DSSS

Pospešena
amortizacija

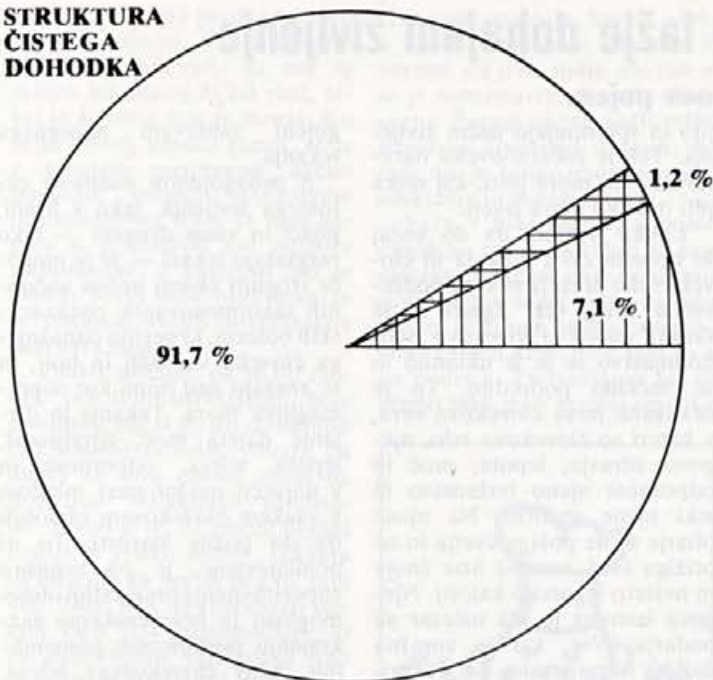
Obresti

Ostalo

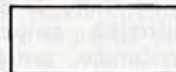
**STRUKTURA
ČISTEGA
DOHODKA**

Element	v 000.—			
	1980	%	1979	ind.
Osební dohodki	11.894	91,7	10.411	114
Skupna poraba	923	7,1	810	114
Poslovni sklad	—	—	—	—
Rezervni sklad	152	1,2	434	35
Skupno	12.969	100	11.655	111

Legenda:

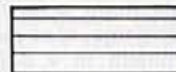
OD

SSP

PS

RS

Investicije v osnovna sredstva

V preteklih devetih mesecih so bile najbolj pomembne naložbe v osnovna sredstva izvršene na naslednjih področjih:

— novi stroji in oprema ter naprave, v vseh temeljnih organizacijah,

— izgradnja skladišča za športno orodje.

Vse naložbe so financirane iz lastnih sredstev temeljnih organizacij.

Zaključek

Devetmesečni obračun je dokaj verna podoba stanja in realna osnova za napoved kako bomo zaključili poslovno leto. Stroški poslovanja bodo v zadnjem kvartalu še porasli zaradi vsesplošnega dviga cen, ki imajo vpliv na naše poslovanje. Tudi osebni dohodki bodo beležili umirjeno rast, ker ne moremo dopustiti njihovo nadaljnje padanje.

Da bomo navzlic zgoraj navedenima elementoma trošenja dohodka dosegli zadovoljivo rast dohodka in sredstev za akumulacijo moramo še enkrat ob zaključku poudariti potrebo po varčevanju z osnovnimi surovinami, tu so velike možnosti, ki jih moramo izkoristiti, kot nadomestilo izpadlega dohodka zaradi rasti stroškov poslovanja.

Pavel KODER

Delo na skladišču lesa

Zima Janez, naš dolgoletni sodelavec pri izdelavi sank za zimo

Delo pri sestavi lestev

Polnokrvno živeti ali – ne tečem, da lažje dohajam življenje

Izvilleki iz knjige Srečka Berganta: polnokrvnost — nov pojem

Upam si dokazati, da ljudje sami sebe najmanj poznamo in da zato ne znamo prav ubrati svojih poti. Dokazov za to je nešteto. Ker se ne znamo hraniti, smo bolj bolni kot zdravi, bolj onemogli kot zdržljivi, bolj slabotni kot močni in bolj pomehkuženi kot odporni. Ker ne znamo živeti, je v našem življenju vse več životarjenja.

Ljudje smo si nabrali že nešteto izkušenj in dokazov, da potrebujemo veliko manj, kot si želimo, da smo se že preveč založili z vso mogočo pisano kramo, škodljivo in uničujočo. Veliko tega bi lahko opustili pa bi imeli še vedno dovolj, če bi živeli kot prava nepotvorjena človeška bitja.

Ta drobna knjiga je napisana v nepopisni želji z neizmernim hotenjem, da bi vedeli nekaj več prav o sebi. Namenjena je tistim, ki imajo radi življenje, ki se nikoli ne bi vede pregrešili zoper njega, tistim, ki bi bili pripravljeni zanj izcejati litre znoja in se podrežati naporom vsak dan, če bi vedeli in bili prepričani, da jim to koristi.

Teki so mi omogočili mnoga spoznanja. Ugotovil sem, da ne jemo prav in da tudi ne znamo jesti, da jemo preveč in največkrat narobe, da se hranimo zgolj po naših trenutnih željah in skoraj prav nič po potrebah telesa, našega ustroja.

Vsi dosežki moje telesne zmogljivosti so bolj povprečni. Kljub temu pa zmorem veliko več kot večina v mojih letih. Zanesljivo zmorem 1,0 di-be-esa.

To je polnokrvnost, kolikor bi je moral vsak posedovati, da bi bil lahko tisti pravi prebivalec svojega zemeljskega doma.

Že tolikšna polnokrvnost daje občutek, da v tem velikem zemeljskem domu ni tolikšnega mraza, da ni tolikšne vročine in ni slabega vremena, pred katerimi bi morali bežati in se skrivati.

še more prenašati. Že tolikšna polnokrvnost zadostuje, da se nam ni potrebno v neprestanem strahu za svoje zdravje in počutje pretirano zavijati v šale, oblačiti v pretopla oblačila in pokrivati z raznimi pokrivali. Zadostuje, da se tudi v malo ostrejših življenjskih pogojih počutimo zanesljivo, zmogne kljubovanj, vztrajanja in obstajanja, da imamo dovolj poguma za zoperstavljanje vsemu, kar nas ogroža.

Polnokrvnost in ustvarjalnost sta nujni sestavini človekovega življenja, ki se med seboj dopolnjujeta in v določenem sorazmerju izpopolnjujeta življenje v najčudovitejše doživljanje.

Polnokrvnost vsak dan sproti ustvarjamo, preverjamo in ugotavljamo s telesnim naprežanjem in počutjem med naprežanjem in po njem preko celega dne, ponoči in podnevi.

Desetletja in desetletja so tekli samo izjemneži, ki so v tem vztrajali, četudi jim okolica še zdaleč ni bila naklonjena. Tekali so vseh, se podili po poljih in gozdovih, po mestnih ulicah in parkih, kjerkoli, samo da se je dalo teči. Tekli so ne samo, kadar je bilo lepo vreme, ampak tudi v dežju, mrazu, pozimi, po snegu in megli. Nič jih ni moglo odvrniti. Tekli so kot obsedeni in zamaknjeni v užitek, ki ga večina ni mogla dojeti in razumeti. Opazovalcem se zdela nekaj čisto drugega, bolj trpini, ki nespametno mučijo svoje telo do onemoglosti. Še malo pa se jim niso zdeli srečniži, ki uživajo posebno neizmerno srečo in zadovoljstvo.

In prav tem čudaškim in le redkim izjemnežem gre zasluga, da so se vrste obsedenih tekačev polagoma, zelo počasi, a vztrajno množile in nazadnje presegle milijonska števila. V nekaterih deželah število tekačev še naprej neustavljivo narašča, kot da bi že vsakdo hotel biti tekač. Tek je nenadoma postal veliko človekovo odkritje, ki ga najskrbneje goji in se mu predaja z vso vneto in strastjo. Tek je postal za mnoge nujna glavna sestavina vsakdanjega življenja, kateri je vse podrejeno. Tek je postal mnogim že tako pomemben, da si po njem kro-

jijo in spreminjajo način življenja. Tek je začel človeku narekovati, kaj mora jesti, kaj mora piti in kako mora živeti.

Lahko trdimo, da do sedaj še nobena vrsta gibanja ni človeka tako prežela in si ga podredila kakor tek. Zgodil se je skoraj čudež. Človekovo svobodnjaštvo se je le uklonilo in se nečemu podredilo. To je nekakšna nova človekova vera, v kateri so človekovo telo, njegovo zdravje, lepota, moč in odpornost njeno božanstvo in teki njene molitve. Na njene oltarje se ne polaga cvetja in ne prižiga sveč, temveč litre znoja in nešteto izgorelih kalorij. Njegova lastnost je, da ničesar ne podarja. Vse, kar je zmožna dati, je in prigarano. Le s skrajnimi naprežanji pregneteno telo je sposobno sprejemati njena bogata plačila, ki so sen vsakega človeka. Za skrajne napore plačuje — tako pravijo tekači — z nepopisnim občutkom, s srečo in zadovoljstvom nad življenjem, z občutkom moči, mladosti, zdržljivosti in odpornosti, z lepoto in polnokrvnostjo v vseh obdobjih človekovega življenja tja do pozne starosti.

Če je res tako, je to edinstvena zaverovanost, ki daje še za časa človekovega življenja.

Zato ni čudno, da se je ta pojav razbohotil najbolj v deželah z največjim blagostanjem in spoznanja, da izobilje in udobje človeka ugonabljata in mu ne dajeta tistega, kar resnično potrebuje.

In tako se je zgodilo nekaj resnično nepričakovanega. V želji po zdravju je človek začel teči, ob tem pa se je naučil podrežati in prilagajati. Iz izkušnje je dosegel, da ni vseeno, kako živi takrat, ko ne teče.

Tistim, ki tega ne počnejo, je to do skrajnosti nerazumljivo. Ne morejo dojeti, da je lahko nekdo, ki gnjavi svoje telo s skrajnimi telesnimi naprežanji, se obenem odpoveduje vsemu udobju in izobilju, zaradi vsega tega bolj srečen, kot je bil kdajkoli, ko je živel v skrajnem blagostanju in udobju. Ne morejo jih prepričati niti vsa njihova velika življenjska moč, volja in vsi dosežki. Njihovo početje imajo običajno za veliko pretiravanje, ki se mora slabo končati.

Res je v tem početku tudi veliko pretiravanja, preveliko zagnanosti, zaradi katere se delajo včasih velike napake z neprijetnimi posledicami. To se resnično dogaja in nekateri so zaradi tega močno zaskrbljeni. Zato z vso resnostjo opozarjajo in pozivajo, da bi odvrnili od škodljive zagnanosti posebno tiste začetnike, ki še niso prilago-

jeni zahtevam napornega tekanja.

S prilagojenim načinom celotnega življenja, tako v hrani, pijači in vsem drugem — tako razglašajo tekači — se je mogoče izogniti skoraj večini sodobnih takoimenovanih civilizacijskih bolezni, ki pestijo današnjega človeka vse bolj in bolj, in se znašajo nad njimi kot nepremagljiva mora. Tekanje in dirjanje dajeta moč, zdržljivost, lepoto telesa, odpornost in v največji možni meri mladost v vsakem človekovem obdobju tja do pozne starosti. To ni pomlajevanje, je pa uspešno zoperstavljanje prezgodnji obnemoglosti in bolezenskemu razkranjanju posameznih pomembnih delov človekovega telesa. Trdijo celo, da se je le na tak način mogoče izogniti nasilni smrti, zaradi katere večina ljudi danes na svetu doživi svoj konec. Cilj tekačev je umreti naravno s počasnim ugašanjem, nezavedno, tako kot so se rodili, obenem pa čimdalj živeti polnokrvno z občutkom moči in možnostjo klubovanja in vztrajanja tudi v najtežjih življenjskih pogojih.

Takih, ki so razočarani nad izkušnjami skrajnega blagra, je na svetu vse več in več, zato je pričakovati, da bo število tekačev naraščalo kot po verižnem spletu. Vse več bo privržencev tudi med nami. Tudi pri nas jih je že veliko, ki so dognali, da vsiljeni potrošniški način življenja ne osrečuje. Ne bodo pa tekali tisti, ki še ne okušajo grenkosti udobja in izobilja, in tisti, ki cenijo samo blagostanje in so prepričani, da jim bo zdravje podarjeno.

Če je gibanje edina možnost za človekovo zdravje, ni čudno, da so se ljudje pri izboranju množičneje opredelili za tek. Tek je najnaravnejša oblika človekovega gibanja, ki jo pozna in obvlada že iz pradavnine. Tek je bil že zdavnaj življenjsko pomembna spretnost, s katero se je človek uspel ohranjati in obdržati do današnjih dni. Rabil ga je tako pri vsakodnevem prehranjevanju kakor tudi pri begu pred sovražniki. S tekom je bil uspešnejši pri lovu kakor tudi pri begu. Tek je bil zagotovo zato človeku zelo koristna spretnost, ki jo je moral še kako obvladati, da je lahko kljuboval vsemu, čemur je bil izpostavljen. Tek je bil zagotovo nujen za njegov obstoj. Zato je imel dovolj prilike, skoraj vsak svoj grizljaj je moral loviti. Velikokrat pa je moral tudi bežati, če je hotel ohraniti svoje življenje.

Naš davni prednik je moral teči, če je hotel ali ne. Tek tedanjega človeka je bil sicer lov

Ze ta dokaj skromna polnokrvnost daje človeku dovolj vsega, da ne postane prostovoljni ujetnik tistega majhnega, s štirimi stenami omejenega doma, s tistimi stalnimi najblažjimi življenjskimi pogoji, ki jih

ali beg, kar je bil prisiljen početi za svoj obstoj. Z gotovostjo smemo domnevati, da mu ta vsiljen tek nikoli ni bil všeč, tekel je le zato, ker je moral. Ko se je dovolj umsko razvil, se je z raznimi razumnimi načini poskušal izogniti vsiljenemu in napornemu teku. Iz tega nagiba si je izmislil vse mogoče pripomočke, s katerimi mu je uspelo loviti tudi brez teka in se obraniti svojih sovražnikov tudi brez bega.

Lahko rečemo, da je bil človek pri tem ustvarjanju zelo plodovit, saj si je do današnjih dni izmislil že toliko stvari, da danes za svoj obstoj sploh ne potrebuje nikakršnih spretnosti, dovolj je le, da zmore počasi hoditi in veliko sedeti. Tekanja in dirjanja za lov in beg ne rabi več. Zato ima na razpolago dovolj vseh vrst pripomočkov, ki ga napravljajo vzvišenega nad drugimi zemeljskimi prebivalci. Razumnik je tek zato opustil in ga podcenjujoče zavrgel. Tako se je verjetno rodila človekova pogospodenost.

Teči mu torej ni bilo treba. Preživljal se je lahko na bolj ugledne in premetene načine, ki jih je veliko bolj čislal. Tek je zato še danes pri večini ljudi, ki se še vzpenjajo k svojemu blagostanju, nekaj manjvrednega, skoraj sramotnega, vsekakor pa neuglednega in nič kaj bistroumnega. Zato ni čudno, da se še danes mnogim tekačem dolgoprogašem celo posmehujejo, jih imajo za obsedence in prismuknjence.

Nekateri ne tečejo zaradi pogospodenosti, drugi pa tudi zato ne, ker se jim zdi potratno na tak način trošiti človekove moči. Nič ni nenavadnega, da se zato še danes mnogokje za teke prav nič ne navdušujejo.

Tek je moral naš davni prednik dobro obvladati. Nevede in nehote je bil od vsiljenega teka ustrojen in obdelan, utrjen, vzdržljiv in odporen, in je lahko veliko bolj kljuoval tudi najostrejšim življenjskim razmeram. Dokler si hi z razumom na razne načine začel olajševati življenja in prizanašati svojemu telesu, ni bil pomehkužen in podvržen številnim boleznim, ki nas pestijo.

Z razumom se je pogospodil in obenem pomehkužil. Bolj ko se je okoriščal s sadovi svojega umskega dela, bolj izumetnično je živel.

Vera v splošno blagostanje je resnično zapeljiva, saj ponuja obilico raznih užtkov in ugodij. Zato ima veliko privržencev, toliko, da je lahko po njej oblikovan sodobni svet. Je močna in dobro vpletena v to naše zemeljsko drobovje, ki kot plevel izpodriva in uničuje rast zdravih korenin. Neustavljivo peha svet na rob, ki ničesar ne obeta. Obetavna kakor je, zlahka lovi v svoje čvrste lovke.

ki nerade spuščajo, kar so uspeli ujeti. Svoj plen ohromi in omami, da ji ne more ubežati in se ji zoperstaviti. Ta sila vlada svetu. Zaradi nje se nečloveško znašamo drug nad drugim, zaradi nje je toliko vsestranskega neskladja in nerazumnosti.

Vera v blagostanje, v polno obloženo mizo, na kateri ne sme ničesar manjkati, daje neizčrpne moči in do sedaj ji še ni bilo enake, ki bi se ji lahko zoperstavila. Ta sila kroji novi svet in si ga podreja. Pretvarjamo se, da nismo taki, pa v resnici smo. Če

še tako skrivamo, ne moremo tega skriti. Vsak se peha in trudi kolikor more — eden na tak, drugi na drugačen način — za svojo plačo, za svojo obloženo mizo, za svoje blagostanje. Že od mladosti večina največ vlaga prav v to, da bi bili v življenju čimbolj uspešni, da bi postali čimbolj ugledni in vsestransko ustvarjalni, da bi imeli čimboljšo plačo. Želja po dobri plači nas priganja do onemoglosti in brezumja. Zanj se grebemo, kot da je to edino, kar potrebujemo za naše srečno in zadovoljno življenje.

Navajeni smo, da je plača zaslužena, vse drugo, kar še potrebujemo, pa bolj ali manj podarjeno. Ljudem ni neznačajno, da je tudi zdravje še kako važno, da zdravje ne more biti podarjeno niti kupljeno, da je zdravje lahko samo zasluženo, a se vseeno zelo zanašamo na dobrotljivost matere narave. Zaupanje v blagostanje in v neizmerno dobrotljivost in prizanesljivost narave je človekova značilnost.

In od tod prihajajo neprizanesljivi udarci, ki jih mora sodobnik prenašati. Ta zmota ga tepe in bolj ko ga mlati, bolj ga stiska v kot, iz katerega skoraj ni možen umik. Mnoge tegobe je že sprejel kar za svoje in jih prenaša, ker drugače niti ne more. Z njimi se je skoraj sprijaznil, čeprav ga nekatere neprizanesljivo razjedajo in uničujejo. V zvezi z zdravjem si

je človek sodobnik uredil življenje za poseben način, ki mu tudi zagotavlja dovolj udobja. Za zdravje je predvidel določeno vsoto od svoje plače, ki jo je namenil za plačevanje zdravstvenih uslug, dobesedno za nakup svojega zdravja.

Zdravstveno oskrbo si je zato razkošno uredil, v njej skoraj ničesar ne manjka. Tako je že izpopolnjena, da lahko ohranja človeka skoraj v nedogled pri življenju, čeprav je v njem že vse najvažnejše odpovedalo. Tako ohranjanje pri življenju, ki je, če smo odkriti in pošteni, bolj mučenje in nič drugega kot nasilno odlaganje odrešujoče smrti, mu da sicer misliti, da je vse to kaj klavrnino in usmiljenja vredno nedognano ravnanje in zelo slabo nadomestilo za pravo človekovo zdravje. Z vso vztrajnostjo še naprej izpopolnjuje svoje zdravstvene usluge in z veliko zagnanostjo išče načine, kako bi lahko čimbolj uspešno obnovil in zakrpal vse onemogle in razpadle dele svojega telesa, ki jih je z brezobzirnim načinom življenja uničil in pokvaril. Za zdravje

mu ni žal denarja, še taka potratnost in zapravljenost ni ovira.

Nesmisel tega se mu le počasi razodeva. Novo je spoznanje, da blagostanje ni zdravilo za človekove tegobe. To je težko dojeti. Odreči se blagostanju, ki daje vsemu smisel, je za vsakogar velik preobrat, ob katerem vsakomur zastane dih in otrpnejo udi. Zdi se, da brez tega ne more biti sanj, ne more biti cilja in ne smisla človekovega življenja.

Brez blagostanja se čuti človek na robatih grobih tleh, neznanen, vsemu izpostavljen, neboljšen in zmaličen, preveč enak vsem okoli njega, brez moči in zagona, ki ga povečuje in ga dela vzvišenega nad vsem živim. Brez njega se počuti kot okleščeno drevo brez lastne sence, ki bi mu varovala tla pred izsušujočo pripeko.

Samo neko izredno, skoraj čudežno spoznanje bi lahko to nerazumno in uničujoče gnanje v blagostanje preokrenilo. Spoznanje, da je blagostanje lahko ogenj, ki ima tako močan žar, da neubranljivo upepeljuje tiste, ki se hočejo ob njem le greti. (se nadaljuje)

Merilo za izračun osebnih dohodkov

Z namenom, da se delavci Elana čim bolj seznanijo z obstoječimi merili v Samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za delitev OD

ter da zvedo, po katerih merilih je kdo nagradjen, objavljamo tabelo, v kateri so omenjeni podatki prikazani.

TOD	Oddelek, služba	OSNOVE IN MERILA													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
GM	vodstvo, modelarna	o	o												
	proizvodnja, priprava	o	o	o	o	o	o	o	o						
	prodaja, skladišče, servis	o													
EO	vodstvo	o	o												
	proizvodnja	o	o	o	o	o	o	o	o						
	prodaja, skladišče, montaža tel.	o													
PL	tehnologi, planer, modelarna	o	o												
	proizvodnja šolslov	o	o	o	o	o	o	o	o						
	proizvodnja letal	o	o												
TR	prodaja, skladišče, servis	o													
	vodstvo, vajepr., malopr. ml. prod.	o													
	prestavilki	o													
IE	vodstvo, prev., konstr., INDK, tek. el.	o	o												
	prvotipna delavnica	o	o												
VE	vsi oddelki	o	o												
	vod. DO, KID, GO, market	o	o												
DGGG	IK, NO, obrat družb.	o	o												
	prehrane	o	o	o											

O - izplačilo po merilu

Številke v tabeli pomenijo osnove in merila:

- 1 OD po času
- 2 OD po učinku (akord)
- 3 OD po merilu doseganja plana proizvodnje
- 4 OD merilu doseganja plana prodaje
- 5 Dodatek na stalnost (Elan)
- 6 Dodatek za kvaliteto proizvodnje
- 7 Dodatek na pogoje dela
- 8 Izkoriščanje delovnega časa
- 9 Dodatek na deficitarnost

- 10 Provizija za predstavnike
- 11 OD po merilu znižanja stroškov
- 12 Dodatek na minulo delo
- 13 Ocena delovne uspešnosti delavca
- 14 Faktor uspešnosti

Begunje, 30. 10. 1980.

ELAN

V TOZD Plastika se pripravljajo na nove zahteve tržišča

Vse večje pomanjkanje goriv in njihove cene, skoraj nemogoče možnosti uvoza motorjev za pogon čolnov in visoke dajatve so nas prisilile k razmišljanju in odločitvi za delno menjavo programa čolnov za prihodnjo sezono. Predvsem moramo omeniti močan padec prodaje čolnov s pogonom večjih izvenkrmnih in vgrajenih motorjev na eni, ter povečanje zanimanja za čolne na vesla in jadrnice na drugi strani. Ne moremo reči, da na to nismo bili pripravljeni, lahko trdimo, da smo to pričakovali že prej, zaradi česar tudi prehod, ki bo relativno hitro potekal, ne bo pomenil nepremostljivih težav in ga bomo lahko realizirali po programu, po kakršnem smo si ga že začrtali.

V drugi polovici septembra in v mesecu oktobru so bili na posvetu v Elanu vsi naši večji odjemalci čolnov. Predstavili smo jim naš program in preusmeritev v prihodnji sezoni in lahko rečemo, da so se z njim v večini strinjali. Seveda ni manjkalo tudi takih, ki še vedno prisegajo na »gliserje«. Sezono 79/80 smo relativno zadovoljivo zaključili z izjemo prodaje motornega čolna TL 545, vendar ugotavljamo, da imajo posamezni trgovci v svojih skladiščih še zaloge in to predvsem čolna GT 402.

Naša usmeritev, ki je pogojena tudi s srednjeročnim programom, je:

— zmanjševanje proizvodnje čolnov s pogonom močnejših izvenkrmnih motorjev

— povečevanje proizvodnje jadrnic (eno in dvosedežnih)

— povečevanje proizvodnje deplasmanskih plovil z vgrajenimi diesel motorji do optimalnih moči 15 KW.

— povečevanje proizvodnje čolnov na vesla oziroma z uporabo izvenkrmnih motorjev do 6 KW.

In kaj smo pripravili novega za naslednjo sezono?

S 375 — dvosedežna jadrnica dolžine 375 cm s površino jader 7,2 m². Pri tej jadrnici imamo željo, da bi jih v prihodnosti delali v večjih količinah in da bi si pridobili registracijo nacionalnega razreda, tako da bi bila podana osnova za tekmovanja. Poznano je, da trenutno v Jugoslaviji nimamo nacionalnega razreda in smatramo, da bo na trgu zelo dobro sprejeta za organizacijo regat.

Elan Ekspres — družinska potovalna jadrnica velikosti 7,77 m, ki ima v standardni izdelavi površino jader 17,5 m² in floka 14,5 m². Jadrnica je primerna za potovanje 4 oseb in je opremljena s kuhinjo, štirimi ležišči. Ima možnost namestitve izvenkrmnega motorja. Predvsem pa moramo poudariti, da imamo sklenjen aranžma s švedsko firmo Albin Marin za skupno prodajo na evropskem tržišču in sicer tako, da si delimo tržišče na tak način, da Albin Marin pokriva severno in srednjo Evropo, Elan pa južno. Cena te jadrnice je za tržišče dokaj zanimiva saj bo s kompletno opremo in vsemi dajatvami stala cca 450.000 din.

F 606 — Izpodrivni čoln dolžine 6.90 m, namenjen za križarjenje na morju. Čoln je opremljen z vgrajenim diesel motorjem optimalne moči 15 KW, s štirimi ležišči, kuhinjo in straniščem. Trenutno podobnega plovila ni na našem tržišču, zanimanje zanj pa je izredno, saj je proizvodnja za naslednjo sezono praktično že razprodana.

T 245 — dvosedežni čoln dolžine 240 cm, izdelan v sendvič konstrukciji, namenjen predvsem za veslanje po jezerih in morju in kot pomožni čoln za večja plovila. Za upravljanje tega čolna ne bo potrebno imeti dovoljenja za plovbo, niti ga ne bo potrebno registrirati.

Tudi v proizvodnji jadrnalnih letal se pripravljajo novosti. Predvsem bi želeli omeniti spremembe na jadrnalnem letalu DG-100 in DG-100 G. Vse

spremembe, ki pa so dokaj obsežne, so konstrukcijskega in tehničnega značaja, katerih smisel je predvsem v še varnejši izvedbi letala, večji udobnosti pilota in ne nazadnje boljši in kvalitetnejši izvedbi letala v celoti. Po predvidevanjih bo nova izvedba letala pripravljena v mesecu marcu.

V grobih obrisih smo vas želeli seznaniti z našimi načrti za bližnjo prihodnost, kdaj drugič pa več o naši srednjeročni usmeritvi na področju investicij in osvajanju novih programov jadrnalnih letal in čolnov.

Tadej Lazar

P-490 na parni pogon

Da je nafna kriza dosegla res veliko razsežnost, nam dokazuje podjetni kupec naše Pasare, ki si je zanj omissil pogon na že davno opuščeni parni pogon. V čoln je montiral malo parno lokomotivo, z močjo je 5 KW; s to močjo lahko doseže hitrost do 10 KM na uro. Kot pogonsko gorivo uporablja suha drva, ki si jih pripravi, preden se poda na vožnjo. Ne gre toliko za prihranek na strošku goriva kot za atrakcijo.

Čoln je namenjen petičnim turistom, saj le ti nimajo prilike dostikrat sami upravljati s »parnikom«. Lastnik trdi, da je povpraševanje tako, da si bo moral nabaviti še par takih primerkov. O tem, koliko stane ugraditev takega stroja in najemnina za plovbo, nam seveda lastnik ni dal podatkov.

Na sliki: P-490 Elan na parni pogon blizu Törnabya na Švedskem.

Lazar Tadej

Dimnik mesto jambora

Novice – novice – novice – novice – novice

— Spričo nejasnosti v zvezi z datumom ustanovitve ELAN-ovega Inštituta, velja datum 10. 5. 1963 in je bil vpisan v register znanstvenih zavodov pri Svetu za znanost dne 25. maja 1963 — pod reg. št. 37.

— Profesionalni smučarji začnejo sezono 8./9. novembra s tekmo v paralelnem slalomu in v veleslalomu v avstrijskem Söldnu. Skupna denarna nagrada za obe tekmu znaša 50.000 dolarjev in je za 25 % višja od lanske. V letošnji sezoni bodo kot profesionalci tekmovali nekateri znani smučarji iz Svetovnega pokala — kot npr. F. Fernandez Ochoa (Španija), Odd Sörli (Norveška) in Stig Strand (Švedska).

— Norveške tekaške smučarji Bonna in Splittkein izdelujejo od poletja 1980 dalje v Kanadi (Brockville-Ontario), ker

so stroški delovne sile na Norveškem postali previsoki. Glavni direktor firme NORSKI — J. T. Overland vidi v predstavitvi proizvodnje na področje, kjer je možno izdelovati smuči po cenah, s katerimi ostanejo na trgu tekaških smuči konkurenčni, kot edino možnost, da preživijo. Za leto 1981 računajo, da bodo prodali 200.000 parov Bonna in Splittkein tekaških smuči na svetovnem trgu.

— Za švedske izdelovalce čolnov je ZRN najboljši izvozni trg. 12 % vseh čolnov izvozi v ZRN. 1979. leta je bil ta izvoz v vrednosti 30,5 Mio DM, to predstavlja 1/3 švedskega izvoza čolnov. 300 švedskih izdelovalcev čolnov je leta 1979 izdelalo čolnov v vrednosti 260 Mio DM, od tega pa pripada pripada polovica trem največjim ladjedelnicam.

Ali poznate Jureta Franka?

Eno večjih presenečenj za vse poznavalce smučarskega tekmovalnega športa je bil v pretekli sezoni prav gotovo Jure Franko.

18.-letni tekmovalca, doma iz Nove Gorice je opozoril nase v pretekli sezoni najprej z odličnimi rezultati na večjih FIS tekmah, zablestel pa je z odličnim nastopom na Olimpijskih igrah v Lake Placidu, saj je v VSL osvojil 12. mesto.

Da ta uspeh ni bil slučajen je dokazal nekaj dni za tem, ko je v Kanadi na tekmovalju za svetovni pokal v veleslalomu zasedel celo 6. mesto.

Na žalost so rezultati tisto, kar danes vsi najprej iščemo v osebni izkaznici tekmovalca, vedno bolj pa pozabljamo človeške lastnosti in kvalitete posameznih športnikov.

Odprt navzven, vedno dobre volje in pripravljen na razgovor tako o sebi kot tudi o smučarskem športu, se je Jure zlahka vključil v nas, že dokaj homogeno skupino novih najboljših smučarjev.

S svojim marljivim delom je dokazal, da tudi nekoliko težji pogoji za trening, doma je na Primorskem, kar mu je sprva onemogočalo redno vadbo za-

radi oddaljenosti smučišč, lahko prebrodijo, če je zato dovolj volje.

Veselite do zimskega športa je gojil že njegov oče, kateremu je uspelo priti do reprezentance, toda v smučarskih skokih, vendar se je potem poškodoval in prenehal z rednimi tekmovanji.

S tekmovanjem v alpskem smučanju pa se je aktivno ukvarjal tudi njegov brat Mladen, kateremu je uspelo priti do B reprezentance, vendar je kasneje zaradi štipendijskih obveznosti nekoliko popustil.

Jure je zgodaj spoznal, da bo za svoje cilje, katere si je postavil na smučarskem področju, moral marsikaj žrtvovati. Težka je bila odločitev — zapustiti Novo Gorico in matični klub in se preseliti v Ljubljano, koder je pristopil k Olimpiji in istočasno nadaljeval šolanje na smučarski gimnaziji v Škofji Loki. Vendar v vrhunskem športu so žrtve potrebne, sicer se ti vrata v elitni klub »najboljših« nikoli ne odprejo.

Da je na eni strani dovolj zrel za podvige, v istem trenutku pa pripravljen za šalo, nam priča tudi njegov komentar nastopa na Olimpijskih igrah

o katerem je dejal: « Rekli so mi, da sem v prvi vožnji veleslalomu v Lake Placidu porušil vsa pravila o smučanju. Kdo ve, morda so ta pravila postavljena narobe ali pa jaz nisem po standardu.

V drugem teku sem na začetku nekoliko preveč forsiral, kar me je skoraj stalo uvrstitve, potem pa sem si rekel — pazi Jurček, da ne boš jokal — in sem podzavestno začel voziti nekoliko počasneje. Ko sem namreč enkrat na progi, se vse prehitro odvija, tako da niti ni mogoče o vsem razmišljati in računati kar je toliko bolje. Ko naredis napako, se ti zdi najpomembnejše ustaviti in predati, toda nenadoma avtomatično vsak nadaljuje in še bolj forsira.»

Jure se zaveda, da je vsak uspeh lahko zelo prehodnega značaja in kot sam pravi se je za vsak rezultat treba vedno

znova truditi in potrjevati na treningih in tekmovanjih.

Njegovi najboljši rezultati v pretekli sezoni pa so:

12. Lake Placid Olimpijske igre VSL
6. Mt. Ste Anne — Svetovni pokal VSL
2. Madonna di Camp. — Evropsko mlad. prv. SL
3. Madonna di Camp. — Evropsko mlad. prv. VSL

ODLIČEN USPEH — Škofja loka mlad. prv. — smučarska gimnazija

Poleg tega, da nadaljuje treninge in redno vadbo, se je letos vpisal na Visoko šolo za telesno kulturo, koder bo nadaljeval tudi svoje redno šolanje.

Mislim, da mu v imenu vseh sodelavcev lahko čestitam za vse doseženo in mu zaželim kar največ sreče v prihodnosti.

Dipl. oec. Uroš Aljančič

Svetovni dan varčevanja

Z uvedbo denarja se je naravna oblika varčevanja spremenila v denarno. S tem pa so za varčevanje nastopile široke možnosti. Ko se je denar uveljavil kot plačilno sredstvo, so se pojavile tudi prve ideje o potrebi varčevanja, pa tudi zamisel o ustanavljanju specializiranih ustanov za zbiranje prihrankov.

Hranilniška misel sega daleč nazaj v preteklost, saj je že pred več kot 360 leti Francoz Huegas Delestre nakazal potrebo po organiziranem varčevanju prebivalstva. Leta 1778 so v Hamburgu ustanovili splošno prekrbovalno ustanovo, ki je v svojih pravilih poudarila, da je »ustanovljena za dobro marljivih oseb obeh spolov, kajti tudi majhni prihranki v hudih časih veliko pomenijo, z nekaj obrestmi pa še več. S svojo marljivostjo in varčnostjo naj tako koristijo sebi in državi...«.

Ob koncu 19. stoletja so hranilnice različnih dežel začele navezovati medsebojne poslovne stike. Leta 1924 pa so v Milanu ustanovili mednarodni institut za varčevanje. Takrat so sklenile: »31. oktober naj bo vsako leto praznik varčevanja po vsem svetu, da bi se z ustno in pisano besedo širila načela in ideje varčnosti.«

Zgodovinsko dejstvo je, da se z delom ustvarja vrednost in da se z varčevanjem ustvarjena vrednost čuva in pomnožuje. To pomeni, da je bogastvo posamezne gospodarske celice, vsega naroda in vsega človeštva posredno ustvarilo varčevanje, zato ni slučaj, da posvečajo veliko pozornost varčevanju že v kapitalističnih državah, posebno pa še v državah s socialistično družbeno ureditvijo.

Varčevanje razvija pri človeku občutek zmernosti in ga

usmerja na bolj urejeno življenje. Vsak varčevalec je nasprotnik razsipništva in se ne zadoljuje lahkomiselno. Varčevanje uči človeka skromnosti, odgovodovanja sedanjih zadovoljstev v korist bodočih potreb. Ko se človek odloči za varčevanje, razvija v sebi občutek nesebičnosti. Varčeval namreč ne bo samo zase, ampak tudi za blaginjo svojih bližnjih.

Vsakdo, ki ima prihranek na hranilni knjižici občuti določeno neodvisnost, samostojnost, samozavest, občuti določeno varnost v življenju in delu ter brezskrbno gleda v bodočnost.

Z vidika družbene skupnosti varčevanje dopolnjuje družbeno akumulacijo, ker se preko bančnega sistema ponovno vrača v gospodarstvo, doprinese razvijanju proizvodnih sil, pospeševanju proizvodnih procesov in ustvarjanju pogojev za materialni in kulturni napredek družbe.

Prav v naši socialistični družbeni ureditvi je treba posvečati veliko pozornost v vzgoji varčevalne zavesti posameznika. Kdor se namreč ni naučil varčevati s svojim premoženjem in dohodki, ta tudi ne bo imel pravičnega odnosa do družbene lastnine.

Mednarodni institut za varčevanje je ob svoji ustanovitvi 1924 objavil naslednji razglas: Delo in varčevanje sta najmočnejša dejavnika na poti k blaginji, napredku in dostojanstvu vsakega posameznika.

Varčevanje naj resnično postane navada, potreba in vrlina vsakega člana naše družbene skupnosti.

Združenje poslovnih bank in hranilnic SRS

Jadralni klub v Winterthuru uporablja tudi naša letala

Dragi rojaki, dovolite, da se predstavimo. Naš jadralni klub v Winterthuru-ju v Švici leži v industrijskem delu mesta Winterthurja, ki je približno 25 km severozahodno od ZÜRICH. Klub je star že približno 40 let, ima svoje objekte in jadralno stezo na zemlji občine, ki nam daje le-to vedno v najem. Klubске prostore našega kluba smo v zadnjih dveh letih sami zgradili s prostovoljnimi delom. Delno smo to financirali sami, delno pa nam je pomagal švicarski aeroklub. V naših klubskih prostorih lahko v zimskem delu sami popravljamo vsa letala tako, da je režija kar se tega tiče zelo majhna.

Vse letalsko delovanje se razvija na amaterski podlagi. Klubski odbor šestih članov upravlja z različnimi komisijami kot so: šolska, tehnična in finančna, v prostem času pa rešuje probleme, ki nastajajo.

Iz našega letališča, ki leži v predalpah se s precejšnjimi težavami priključujemo na jadranje in prelete, saj nimamo takih prekrasnih možnosti, kakor na primer tukaj v Alpskem letalskem centru v Lescah. Letanje je samo v soboto in nedeljo, kajti kot amaterski klub nimamo možnosti, da bi preko tedna organizirali redno delovanje letališča. Sezona se začne v marcu in se konča koncem oktobra. Najboljša jadralna doba je maja in junija, saj takrat pri startu z vitlo, ob dobrem vremenu krenemo tudi na prelete, tja v Avstijo, Nemčijo ali še v Alpe, in sicer največ v Gaudringen.

Šolanje teče pod nadzorstvom osmih učiteljev, ki se menjajo v turnusu. Učitelji so bili izvežbani pod pokroviteljstvom švicarskega aerokluba in so morali položiti tudi izpite pod kontrolo Lufthansa. Letno imamo 20 do 30 učencev, ki se šolajo največ na vitli. Vsak mora napraviti približno 60 do 70 star-

tov na vitli, dokler ne poleti sam. Šolanje je koncentrirano predvsem na soboto in nedeljo, kajti drugega časa ni. Vsak učenec potrebuje najmanj eno leto preden poleti sam. Od 20 do 30 učencev konča šolanje približno 50 % učencev, kajti drugi zaradi težjih pogojev šolanja ne uspejo končati.

Aktivnih članov z letalskimi dovoljenji je trenutno 62, tako da ima naš klub trenutno okoli 90 članov.

Še nekaj o našem inventarju. Poleg letala za začetno šolanje in pa vitle, ki nam v zadnjih časih vedno bolj prija zaradi velike ekonomičnosti, imamo v klubu še 9 letal. Dva sta šolska dvoseda »stare lesenjače«, ki jih bo treba v prihodnjih letih nadomestiti. Poleg tega imamo 4 prehodne enosede, delno tudi lesenjače, ki tudi čakajo na boljše čase, ko jih bomo zamenjali s plastiko. Sledijo še tri visoko sposobna letala, od katerih sta dva DG-ja, eden iz nemške produkcije, drugi iz Elanove. Poleg 9 klubskih letal je še 8 privatnih visoko sposobnih letal, od tega zopet trije DG-ji. Tako imamo na letališču skupno 17 letal, med njimi pa kar 5 DG-jev, od teh pa kar tri Elanove. Priljubljenost Elanovih letal je zelo visoka, kajti kvaliteta, ki je bila dokazana, navdušuje celo Švicarje, ki so, kar se tiče kvalitete izredno izbirčni. Pet letal na letališču v WINTERHURU je največje koncentracija v Švici in ponosni smo, da jih imamo, kajti z njimi dosgamo tudi velike uspehe. Dva člana v našem klubu sta v državni reprezentanci in to seveda zopet z DG-jem. Oba sta dosegla letos izredne uspehe, eden je bil celo drugi na državnem prvenstvu.

Kljub temu, da naše meteorološke razmere niso tako ugodne kakor na Gorenjskem, naletimo s klubskimi jadralnimi letali letno okoli 1500 ur ob približno 2360 startih, delno z vitlo in delno z aerovleko je

popvečje kar veliko, če pomislimo, da je višina vleke z vitlo samo 300 m nad zemljo. Poleg poletov na našem letališču, ki je seveda v primeri z ALC Lesce majhen, saj ima poletno stezo dolgo samo 600 m, organizira klub vsako leto poleti še tri letalske taborne. Dva tabora sta v visokih Alpah, prvi v Baliseju, drugi pa v Samadnu, oba z valovnim jadranjem nudita dobre pogoje za doseganje višin od 5 do 6 tisoč metrov. Tretji tabor je v Nemčiji v Schwartzwaldu, tam je šola za začetnike jadralce, kjer lahko nabirajo ure in dobivajo prvo izobrazbo za prelete.

Če pogledamo še skupno število ur, ki jih naredimo s klubskimi in privatnimi letali, se to poveča potem na 1800 ur s približno 2530 starti, kar je lepo število in velik izkoristek.

Velika priljubljenost DG-jev se zrcali v urah letenja. Dva klubska DG-ja sta v letu 1979 naletela skupno kar 396 ur, to je kar 26 % vseh naletenih ur na klubskih letalih. Ob sobotah in nedeljah je vedno velika gneča, saj vsak od letalcev skuša dobiti DG-ja, ker so ta letala ne samo visoko sposobna, temveč tudi zelo ugodna in prijetna v letenju.

Visoka kvaliteta Elanovih letal na našem letališču je v vsakem pogledu potrdila visoko kvaliteto Elanovih izdelkov, danes naši člani ne gledajo Elan samo kot izdelovalca svetovno znanih smučič, temveč tudi na visoko tehniko, ki jo je v enem in pol letu dosegel Elan s proizvodnjo DG-jevih letal.

Prisrčne pozdrave.

Dr. Dušan Florjančič

Avto – Rally 80

Elanovi udeleženci na »Avto rally-ju 1980«

V septembru je bil po cestah Gorenjske občinski sindikalni AVTO — rally. Pretekla leta je bil cilj rallya pri morju, letos pa je bila proga krajša, lahko bi rekli v znamenju stabilizacije in prihranka bencina.

Kljub krajši proggi pa mislim, da je bil rally zanimiv. Vozili smo se skozi kraje, ki jih verjetno prenekateri vozač še ni videl. Po cestah proti morju vsi zdravimo vsaj enkrat na leto, da bi se morda spomnili in se zapeljali v zgornjo bohinjsko dolino, pa nam pravzaprav ne pride na misel.

Rally se je pričel s startom v Radovljici proti Bohinju in v Ribčevem lazu nas je čakala prva kontrola, od tu smo jo zavili po ostrih bohinjskih ovinkih v zgornjo dolino proti Zatrniku, kjer je bila druga kontrola. Tretja etapa je bila najdaljša, saj smo vozili skozi Bled, Lesce, Begunje preko Podgore v Kovor in do tretje kontrole v Podnartu. Tam nas je čakalo zopet nekaj razvedrila ob spretnostni vožnji. Četrta etapa pa je bila od Podnarta do Kamne gorice, Lancovega ob

Savi do cilja pri Bodeščah.

Zaključek rallya in razglasitev rezultatov je bilo v Ribnem. Za zabavo je poskrbel s svojim izborom glasbe Hrvat Janez.

Od 36 sodelujočih ekip so v cilj prispelle vse srečno, brez kakršnih koli nezgod.

Ženskih ekip je bilo 5 od tega 2 iz Elana.

Moških ekip je bilo 36 od tega 7 iz Elana.

V skupni uvrstitvi je bil Elan drugi za GG Bled.

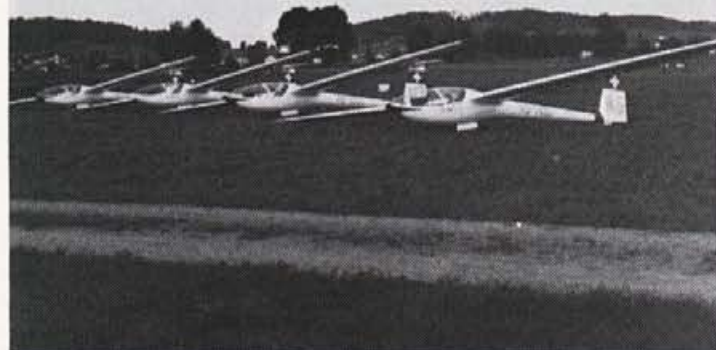
Med moškimi pari sta prvo mesto zasedla naša vozača Kapus Jaka-Stroj Miloš.

Med ženskimi pari sta zasedli drugo mesto Kolman Barbara-Perko Marjana.

Ostali rezultati naših dvojic:

Ženske:
4. mesto Podlipec Amalija-Lavrič Marija

Moški:
9. mesto Mencinger-Kapus
11. mesto Valant-Ferkolj
17. mesto Mulej-Žvan
18. mesto Vrečko-Bešter
19. mesto Hrvat-Blažič
35. mesto Legat-Šlibar
Kolman Barbara

Jadralna letala DG — 100 Elan na letališču v Winterthuru

Popularni sodelavci

JANEZ LUZNAR, vodja skladišča športnega orodja.

V Elanu je zaposlen 12 let. Je rutiniran vodstveni delavec in dober samoupravljaec. Dobro obvlada zaljevno področje prevzema in odpreme številnega športnega orodja z nešteti sestavnimi deli. Delo opravlja s sodelavci v izredno težkih in neprimernih prostorih v prenatrpanem skladišču. Novo skladišče, ki je pravkar v gradnji, jim bo omogočilo boljše delovne pogoje.

Drugače pa se Janez v prostem času bavi s posebnim konjičkom — čebelarstvom. Nadeli so mu ime »Medex«, ker pripravlja iz čebeljih darov domače preparate, predvsem propolis in druge. V Mošnjah, kjer je doma ima v gozdčku velik čebeljak, ki ga upravlja z ljubeznijo in če je letina dobra, tudi z dobrim prihodkom. Ne malokrat pa so stroški vzdrževanja tolikih čebeljih družin večji od prihodkov. Vendar ga to ne moti. Srečen je, če je v prostem času lahko pri svojih čebeljih družinah v miru, odmaknjen od hrupnega sveta, pri tem pa opravlja koristno delo. Če vas muči zobobol, če imate vnetje grla, če ... še in še take in podobne majhne težave in težavice vam bo Janez odpravil z naravnimi čebelnimi zdravili, da vam ne bo za vsako malenkost treba k zdravniku. S tem ne mislimo zanj delati reklamo, ampak povedati, da vsako zdravilo pomaga — če vanj veruješ, tudi čebelje!

K. S.

Potrditev kvalitete telovadnega orodja

Objavljeno je že bilo, da je ELAN-ova tekmovalna ročka dobila atest mednarodne zveze za dviganje uteži (IWF). To je izredno priznanje za naš kakovosten izdelek. Elan se tako uvršča v ekskluzivni klub proizvajalcev telovadnega orodja — tekmovalne ročke za najzahtevnejša tekmovanja. Atest IWF je bil izdan na podlagi praktičnega testiranja pri nacionalnih

zvezah za dviganje uteži. Ko so bile zbrane pripombe, v glavnem pozitivne, je komisija IWF sprejela sklep, da se ELAN-ovi ročki da atest IWF. Zahteve so velike, kar se tiče natančnosti izdelave, to pomeni dimenzij in pa predvsem teže, kajti cela ročka, ki tehta 180,00 kg, sme odstopati kvečjemu za + 5 dkg.

TOZD Telovadno Orodje pa je šel še dlje:

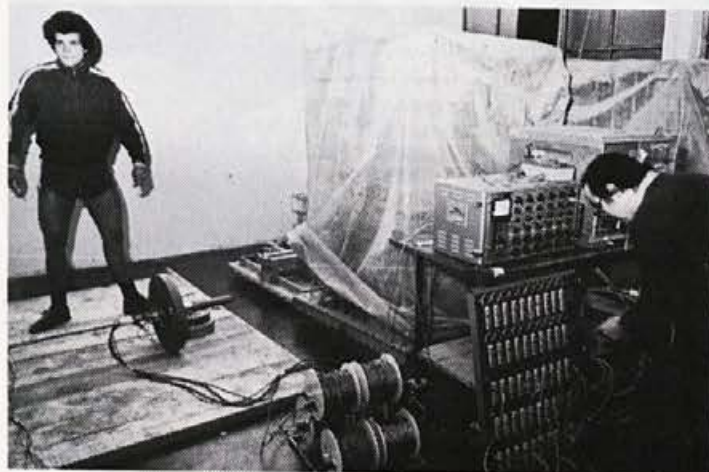
Da bi v praksi izmerili kakšnim napetostim in obremenitvam je podvržena os tekmovalne ročke, so bile v sodelovanju med Inštitutovim laboratorijem in Zavodom za raziskave materiala in konstrukcij (ZRMK) narejene statične in dinamične obremenitve ročke. Meritve napetosti so bile izvršene z upornimi lističi. Ko se material (kovina, plastika, beton, ipd.) krči, oz. razteza pod obremenitvijo, se zmanjša ali poveča električni upor lističa, le-tega se s primernimi ojačevalci registrira in potem izračuna napetost v materialih.

Na ta način so bile izmerjene dejanske napetosti v osi ročke in so bile primerjane s tistimi, ki smo jih teoretično izračunali. Pri meritvah smo ugotovili, da nastopajo največje obremenitve pri spustu ročke na tla, kjer večkrat prileti ročka samo na eno stran. Meritve so pokazale, da je os dimenzionirana z dovolj velikim varnostnim koeficientom, da pa je še vedno dovolj elastična, kar dvigalcu uteži »pomaga« pri dvigu.

Potrošniki se danes ne zadovoljijo več samo s teoretično izračunano varnostjo in kvaliteto, ampak zahtevajo, da se ta kvaliteta meri. Pri tem je pomembna tudi zakonodaja, ki proizvajalce prisili, da za določene izdelke izdajo atest, to je potrdilo, da izdelek izpolnjuje zahteve glede varnosti in kakovosti.

Tako so bili 15. septembra 1980 narejeni preizkusi trdnosti pomičnih tribun. Meritve je izvedel ZRMK — Ljubljana. Na kritičnih mestih konstrukcije, kjer nastopajo pri obremenitvi največji momenti, smo namestili uporovne lističe za merjenje napetosti materialov. Obremenitev so predstavljali 25 kg diski tekmovalne ročke. Pri največji obremenitvi, ki je bila dvakrat večja, kot teoretična, so bile napetosti v konstrukciji še daleč pod dopustno mejo. To pomeni, da se na ELAN-ove pomične tribune na 1 kv. m lahko nagnete 15 ljudi in je konstrukcija še vedno varna. Tudi za pomične tribune je ZRMK na podlagi poročila o meritvah izdal pozitiven atest.

dipl. ing. Ivo Gostiša

Novice – novice – novice – novice – novice

— SPORTSKE NOVOSTI
— torek, dne 21. 10. 1980

V članku »ZADAR — Jedriličarski center« je med drugim pisalo:

»V Jugoslaviji ne proizvajamo jadrnic, niti najmanjših Optimistov ne, katere lahko naredi vsaka šola, v kolikor ze za to zainteresiran učitelj tehničnega pouka. Predstavniki Jadrnalne zveze Jugoslavije so poizkusili najti skupni jezik s proizvajalci čolnov (KVARNER-PLASTIKA, ELAN), toda brez uspeha. Znano pa je — kot primer, da Poljaki izdelujejo zelo dobre regatne jadrnice (420, 470; ogled in nakup le-teh je bil možen na letošnjem »Zagrebskem velesejmu«).

Danes, ko vsi vemo kakšna je situacija z devizami, nam je jasno, da se jadrnice težko, ali pa sploh ne morejo kupovati

v tujini, proizvajamo največje tankerje, toda ne malih tekmovalnih jadrnic.

— Smuči znamke AMF-HEAD izdelujejo od poletja 1980 izključno v Avstriji. Tovarno HEAD-Boulder Co. so poleti zaprli in v USA prodajo v sezoni 1980/81 smuči iz Kennelbacha v Voralbergu. Zastopnik za HEAD-USA — Raichle-Molitor računa, da bodo v USA prodali 100.000 parov smuči znamke HEAD.

Večino smuči, proizvedenih v Avstriji (1980 — 200.000 parov) prodajo v Evropi, največ v ZRN, Avstriji in Švici. Počasi se lotevajo tudi japonskega tržišča.

— Mladoporočenci se manj zanimajo za smučarjio. Raziskovalci tržišča svetujejo izdelovalcem smuči, da propagirajo smučanje kot šport za vse življenje.

Važnejši obiski

Drugi z desne Tomo Granfil, predsednik poslovnega odbora Jugoslovanske banke za mednarodno gospodarsko sodelovanje, s sodelavci

Delegat komisije IS — SFRJ v komisiji za nagrado AVNOJ-a 1980 tov. IČMET EL KRIFCA in predstavnik gospodarske zbornice Slovenije tov. Kolarič na obisku v Elanu

Novice — novice — novice — novice — novice

Uvrstitve pomembnejših alpskih smučarjev na FIS-listi (od 1 do 100), ki so ali bodo smučali na ELAN smučeh (po reviji SKI WELT — TENNIS WELT, št. 10/80):

SMUK — moški:

- 20. Vesti Walter (SUI)
- 59. Meli Silvano (SUI)

SLALOM:

- 1. Stenmark Ingemar (SWE)
- 2. Križaj Bojan
- 22. Zeman Bohumir (TCH)
- 31. Kuralt Jože
- 38. Strel Boris
- 67. Morgenstern Alois (AUT)
- 82. Zibler Janez

VELESLALOM:

- 1. Stenmark Ingemar (SWE)
- 5. Križaj Bojan
- 8. Strel Boris
- 12. Zeman Bohumir (TCH)
- 21. Franko Jure
- 24. Kuralt Jože
- 35. Rhyner Werner (SUI)
- 50. Zibler Janez
- 73. Oberstar Miro

SLALOM — ženske:

- 43. Zavadlav Anja
- 61. Svedmark Asa (SWE)
- 74. Dornig Bojana
- 78. Leskovšek Andreja
- 81. Jerman Metka
- 84. Hesse A. Karin (SWE)
- 99. De Agostini Simona (SUI)

VELESLALOM:

- 42. Hesse A. Karin (SWE)
- 73. Jerman Metka

— IWF — Mednarodna zveza za dviganje uteži nas je s telexom obvestila, da je podeljen našim ročkam atest. S tem atestom se ELAN uvršča v ekskluzivni klub najkvalitetnejših proizvajalcev ročk na svetu.

— V ZDA so se dokončno uveljavili ekstremno visoki smučarski čevlji za alpsko smučanje in jih že več proizvajalcev ponuja za letošnjo zimsko sezono. Prednost novih čevljev naj bi bil boljši nadzor in lažje krmiljenje smuči.

Sindikalna delegacija delavcev lesarstva in umetnih mas iz BADEN — WÜRTEMBERGA

Predstavniki trgovskega podjetja »AVTOCOMMERCE« iz Ljubljane, ki je največji kupec naših čolnov

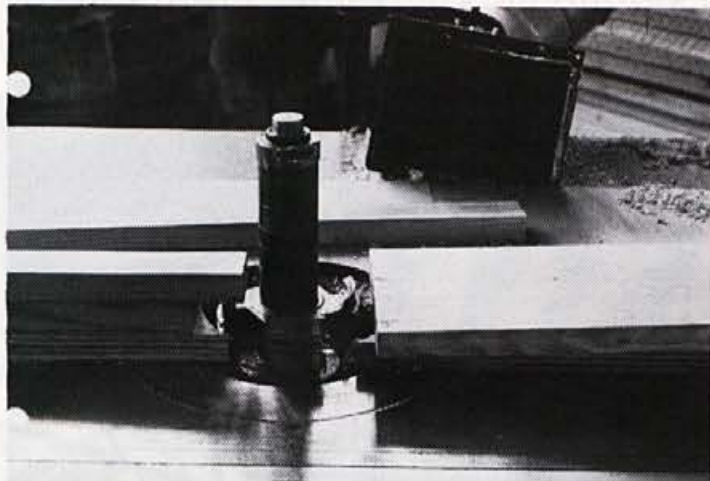

Sekretarji in člani sekretariata za notranje zadeve iz vseh republik

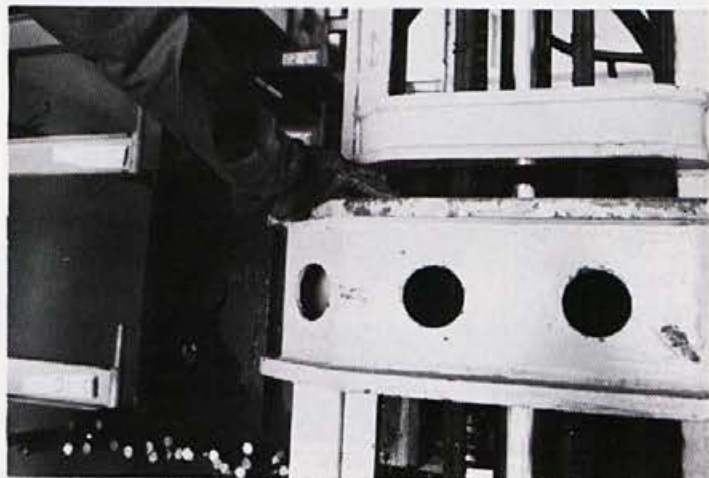

Učenci osnovne šole VELJKO VLAHOVIČ iz Velenja

Vlaganje v varstvo pri delu je tudi stabilizacijski ukrep (Članek prihodnjič)

Nezavarovan rezkalni stroj — izgubljeni 4 prsti desne roke

Nepazljivost pri delu z viličarjem — izgubljen prst

Z množično gasilsko organizacijo krepimo gospodarsko moč in obrambno sposobnost

Ob tednu požarne varnosti

Od januarja letos, pa do konca meseca septembra je v Sloveniji izbruhnilo 1217 požarov. Ob tem je treba pripomniti, da je to kar za 14,7 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Zamisliti pa se moramo predvsem nad gmotno škodo, ki so jo povzročili plameni, saj v omenjenem obdobju znaša več kot 250 milijonov dinarjev. Pri tem pa je za več kot 50 odstotkov omenjenega zneska oškodovano družbeno premoženje. Skoraj 80 odstotkov požarov nastane zaradi neznanja, malomarnosti in površnosti, torej je zato kriv človek.

Čeprav je v Sloveniji nad 82.000 prostovoljnih gasilcev in več kot 400 poklicnih, pa sami ne zmorejo vsega. Za čim uspešnejšo zaščito pred požarom je treba vključiti slehernega državljana, ga temeljito usposobiti za uporabo obstoječe opreme za gašenje v delovnih organizacijah kakor tudi v krajevnih skupnostih kjer bivajo, da se nam ne bi dogajalo, da iz majhnega nenevarnega požara izbruhne požar velikih razsežnosti.

Če nam bo v bodoče uspelo zmanjšati število požarov in same požarne škode, bomo s tem prispevali svoj delež k nadaljnji krepitvi našega gospodarstva in stabilizacijskim ukrepom.

Tudi v naši delovni organizaciji smo se aktivno vključili v program izvajanja akcij v okviru Tedna požarne varnosti.

Na shrambo gasilskega orodja smo razobesili zastavo in pripravili manjšo razstavo fotografij o dejavnosti industrijskega gasilskega društva. Na svečani seji, ki je bila prav tako posvečena Tednu požarne varnosti, smo obravnavali v glavnem probleme, ki jih imamo v podjetju in o vzrokih požarov, ki jih je v Sloveniji iz leta v leto več. V podjetju smo imeli večjo nočno gasilsko vajo, udeležili pa smo se tudi sektorske nočne vaje na Mlaki pri Slatni.

Ob zaključku tedna pa smo se udeležili občinske proslave, ki je bila v Zgornjih Gorjah. V prihodnjem tednu bo izveden še pregled stanja požarne varnosti s strani strokovnih služb podjetja in do konca leta mora biti izvršeno poučevanje o požarni varnosti za vse zaposlene.

S strani TNZ oddelka za požarno varnost, predstavnika LM, novinarja in reporterja ter predstavnikov podjetja je bil v okviru akcije NNP pregled stanja požarne varnosti, organizacijske službe in zavarovanja podjetja. Pri pregledu je bilo ugotovljeno, da se v naši delovni organizaciji dela načrtno pri vzgoji kadrov in poučevanju zaposlenih.

Tudi delovanje IGD Elan je uspešno. Imamo pa še vedno dovolj problemov in pomanjklivosti, ki jih bomo le s skupnim delom in naporom uspešno premagali.

Resman Andrej

Občinsko sindikalno prvenstvo v namiznem tenisu

V soboto 25. 10. 1980. je bilo v telovadnici Osnovne šole Radovljice občinsko sindikalno prvenstvo v namiznem tenisu za leto 1981. To tekmovanje je bilo ena zadnjih priložnosti, da osvojimo prvo mesto v letošnjih SŠI. Pohvaliti je potrebno vse, ki so prišli v soboto popoldne v telovadnico in s tem prispevali k čim boljši uvrstitvi Elana. Letošnje tekmovanje je bilo najkvalitetnejše od vseh dosedanjih prvenstev v namiznem tenisu. Zlasti to velja za obe kategoriji do 27 let, ker se je pojavilo precej novih kvalitetnih igralcev in igralk, ki dosedaj niso imeli pravico nastopa.

REZULTATI

ŽENSKES do 27 let:

1. mesto Gasperšič Bernarda, OŠ Lipnica; 8. mesto Juršinič Erna, Elan; 10. mesto Horvatinovič Silvana, Elan; 15. mesto Bec Marija, Elan. Nastopilo je 16 tekmovalk.

ŽENSKES do 27 let do 40 let:

1. mesto Kaiser Jasna, LIP Bled; 2. mesto Vavpotič Minka, Elan. Nastopilo je 12 tekmovalk.

EKIPNO ŽENSKES

1. mesto Lip Bled, 60 točk, 5 tekmovalk; 2. mesto S.O. Radovljica, 27 točk, 5 tekmovalk; 3. mesto Elan, 23 točk, 4 tekmovalke.

MOŠKI do 27 let:

1. mesto Kokalj Borut, Obrtniki Radovljica; 6. mesto Potočnik Zvone, Elan; 7. mesto Prapro-

nik Filip, Elan; 12. mesto Lipovec Miloš, Elan; 13. mesto Stroj Zvone, Elan; 21. mesto Čikić Drago, Elan; 26. mesto Banjac Lazo, Elan; 33. mesto Ozmeč Ivan, Elan; 34. mesto Hrovat Zvone, Elan; 49. mesto Kajdiž Milan, Elan; 51. mesto Zupan Tine, Elan; 53. mesto Stroj Miloš, Elan. Nastopilo je 54 tekmovalcev.

MOŠKI od 27—40 let:

1. mesto Eržen Lado, Iskra Otočje; 2. mesto Aljančič Uroš, Elan; 3. mesto Urh Jože, Elan; 5. mesto Hegedič Lado, Elan; 16. mesto Toman Slavko, Elan; 18. mesto Promožič Jože, Elan; 22. mesto Cerar Jani, Elan; 24. mesto Kokalj Rudi, Elan; 33. mesto Vrečko Maks, Elan; 34. mesto Dežman Jože, Elan. Nastopilo je 41 tekmovalcev.

MOŠKI nad 40 let:

1. mesto Kozamernik Stane, Elan; 7. mesto Petriček Peter, Elan; 13. mesto Zajc Bojan, Elan.

EKIPNO MOŠKI

1. mesto Elan, 91 točk, 23 tekmovalcev; 2. mesto Veriga Lesce, 67 točk, 26 tekmovalcev; 3. mesto LIP Bled, 54 točk, 24 tekmovalcev.

EKIPNO SKUPAJ

1.—2. mesto Elan Begunje, 114 točk, 27 nastopajočih; 1.—2. mesto LIP Bled, 114 točk, 29 nastopajočih; 3. mesto Veriga Lesce, 88 točk, 30 nastopajočih.

Potočnik Zvone

Preden zapustite stanovanje, zaprite plin, izključite grelne naprave in pogasite ognjišče

Skladišče športnega orodja raste

Končno so temelji za novo skladišče športnega orodja gotovi in bodo dela napredovala v hitrejšem tempu, saj nas tudi čas že zelo preganja

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega očeta

FRANCA ŠPINDLERJA

se zahvaljujem vsem za izrečena sožalja. Posebej pa se zahvaljujem sodelavcem metalne za denarno pomoč namesto venca na grob.

Žalujoči sin
Bernard Špindler

ZAHVALA

Ob težki izgubi drage mame

ANDE PETROVIČ

za sožalja in denarno pomoč sodelavcem lakirnice, vzdrževanja in metalne.

Žalujoči
sin Stanimir Petrovič,
hčerki Radojka Matič in
Jovanka Sedlar

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta

JENKO LUDVIKA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem priprave elementov in polizdelka za podarjeni venec in denar.

Žalujoča hči Zdenka Eržen

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame

BAHAL PAVI E

se zahvaljujem za izrečena sožalja in denarno pomoč sodelavcem kovinske. Posebno pa še sodelavcem montaže palic.

Žalujoča Peinkicher Anica
s hčerko

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega očeta

ALOJZA MIKIČA

najlepša hvala za številna sožalja, obisk na domu in spremstvo na pogrebu. Posebna zahvala članom IGD Elan, vratarjem in sodelavcem za organiziranje pevcev, sodelavcem SGI za venec in drugim za izdatno pomoč.

Žalujoči žena Francka,
hči Jožica, sin Vlado
in ostalo sorodstvo

UREDNIŠKI ODBOR: Arh Franci, Brejč Nuša, Knafelj Slavko, Kolman Barbara, Kos Marjan, Stare Anton, Urbanc Janez, Vrhunc Anton, odgovorni urednik Knafelj Slavko. Naša smučina šteje med proizvode 7. tč. I. odst. 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katera se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. (Mnenje republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije, štev. 421-7-72).

Ko bo zadnja stena zabetonirana, bo največji del kleti gotov. Stena je zelo zahtevna, saj je hkrati nosilna stena konstrukcije in hkrati oporen zid, ki mora zdržati pritisk zemlje v celi višini 5 m

Nujna bo večja zavzetost organizatorjev kulture v delovni organizaciji

Komisija za kulturo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljica, ki jo vodi naša sodelavka Nataša Kelih, je na seji 6. oktobra ocenila potek kulturne akcije za delovne kolektive v občini za prvo polletje 1980. Akcijo izvajajo skupaj s sindikati, kulturna skupnost in ZKO Radovljica. Letošnji program obsega 61 gledaliških, koncertnih, likovnih in drugih kulturnih prireditev, do 30. junija pa je bilo že izvedeno 41 prireditev. Ogledalo se jih je 11.542 obiskovalcev, ali 282 v poprečju na vsako prireditev. To število je za okoli 20 nižje kot je znašalo lanskoletno poprečje. Vzrok za manjši obisk je po oceni komisije za kulturo v nezadovoljvi dejavnosti organizatorjev kulture in odgovornih sindikalnih poverjenikov za kulturo, ki niso dovolj široko obveščali delavce in pomanjkljivo organizirali obiske predstav. Manj obiska kot lani so imeli organizatorji na Bledu, Podnartu

in v Kropi. Največ zanimanja pa so pokazali za kulturno akcijo delavci in občani v Ribnem, Ljubnem in v Zgornji bohinjski dolini.

Komisija bo na osnovi teh ocen posredovala občinskemu svetu ZSS Radovljica priporočilo, da v vseh osnovnih organizacijah sindikata preučijo vzroke za slabo organizacijo in, da sprejmejo ustrezne sklepe, ki bodo še bolj spodbudili zanimanje delavcev za kulturno dejavnost, vodstva osnovnih organizacij sindikata pa za boljše organiziranje in obveščanje delavcev na tem področju.

O tem bi se kazalo pogovoriti tudi v naši delovni organizaciji, ker se večina delavcev in delavk vozi na delo iz drugih krajev občine, zato je skoraj neizvedljivo, da bi se le za naš kolektiv posebej organizirale predstave na enem kraju. To bo potrebno upoštevati tudi pri razdeljevanju vstopnic za prireditve v krajih stalnih bivališč.